

DRAUGAS

PERIODICALS
January 19,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SAUSIO – JANUARY 19, 2000

*****MIXED ADC 606
S175 P10 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 01/18/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.13
Kaina 50 c.

Prezidentas ragina partijas tobulinti Konstituciją

Vilnius, sausio 18 d. (BNS) — Antradienį prezidentūroje buvo surengtas pasitarimas, kuriame dalyvavo Konservatorių, Krikščionių demokratų, Socialdemokratų partijų, Centro ir Liberalų sąjungų, LDDP atstovai. Prezidentas Valdas Adamkus paragino parlamentines partijas pradėti diskusijas dėl Konstitucijos pataisų.

Pasak posėdžio dalyvių, daugiausia diskusijų kilo dėl patarimų rengimo, jų pateikimo tvarkos, taip pat, ar šios kadencijos Seimas turi moralinę teisę keisti pagrindinį valstybės įstatymą.

LDDP mano, kad šiame Seime nederėtų keisti Konstitucijos, nes vieni rinkimai — ant nosies, o kiti arba rudenį, arba ir anksčiau, — žurnalistas sakė darbių vadas Česlovas Juršėnas. Jo nuomone, šiemet derėtų diskutuoti tik dėl taisytių Konstitucijos nuostatų.

Pernai LDDP ketino pravesiti konstitucinę pataisą dėl savivaldybių tarybų kadencijos pratęsimo nuo 3 iki 4 metų. Tačiau, pasak Č. Juršėno, kadangi kai kurios frakcijos, pirmiausia, konservatorių dauguma, siūlymo neparemė, surinkti Seimo narių parašai nebuvo oficialiai pateikti.

Nubaustų konservatorių gynėjas „gavo pylos“

Vilnius, sausio 18 d. (BNS) — Konservatorių partijos vadovybė išbarė politologą Vladimirą Laučią, kuris praėjusią savaitę skelbė „teisybės paieškas“ dėl daugiau kaip prieš metus įvykusių dviejų buvusių ministrų pašalinimo iš partijos.

Pirmadienio vakarą posėdžiavusi Tėvynės sąjungos taryba apavarsė pasirodymus kovą planuojamoms savivaldybių rinkimams.

Kaip antradienį sakė konservatorių partijos pirmininko pavaduotoja Rasa Juknevičienė, be kita ko, tarybos nariai apavarsė V. Laučiaus kreipimąsi į TS (LK) Priežiūros komitetą. Jame buvo prašoma išnagrinėti buvusių ministrų sutaikytą R. Juknevičienės ir V. Laučiaus motyvų buvo per konservatorių susitaikymą su L. Andrikiene ir V. Žiemelio siekti gerų santykių su visa idejiškai gimininga jai įsteigta Tėvynės liaudies partija.

Pasak R. Juknevičienės, taryba sukritikavo V. Laučiaus „vienasmenišką sprendimą“. „Tarybos narių nuomone, tokie dalykai daromi pasikon-

* Ūkio ministras Valentinas Milaknis iš dalies patvirtino antradienį spaudoje paskelbtą žinią, kad Lietuva derasi su Rusijos verslove „Jukos“ ne vien dėl naftos gamybos, bet ir dėl „Mažeikių naftos“ akcijų paketo pardavimo. Ministras sakė, kad „Mažeikių naftos“ strateginiam bendrininkui, garantuojančiam naftos tiekimą, gali būti perduota naftos susivienijimo akcijų, tačiau konkrečiai nenurodė, kada, kokiomis sąlygomis ir su kuo gali įvykti toks sandoris. Dienraščio „Respublika“ duomenimis, „Jukos“ ne vėliau kaip per mėnesį nupirks 10 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų ir ne tik tiesiai, bet ir per naftos perdirbimo gamyklas Mažeikiuose, bet ir su taikais garantijų dėl naftos eksporto per Baltiją.

Pagrindinis valstybės įstatymas numato, kad Konstitucijos keitimą ar papildymą gali siūlyti ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis parlamentarų arba ne mažiau kaip 300,000 piliečių.

Pasak konservatorių partijos vicepirmininkės, Seimo pirmininko pavaduotojos Rasos Juknevičienės, svarbu, kad Konstitucijos tobulinimo klausimas netaptų politinių spekuliacijų objektu. Jos teigimu, konservatoriai neprieštarautų Konstitucijos keitimui dar šiemet.

Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė sakė, kad valstybės vadovas pageidauja, kad dabar paties parlamentinės partijos pradėtų patarimų svarstymą ir ruošimą.

Prezidentas siūlo taisyti Konstitucijos nuostatas, susijusias su tarptautinių sutarčių taikymu Lietuvoje, taip pat straipsnius, reglamentuojančius vyriausybės atstautinimo įgaliojimų grąžinimo procedūras, premjero atleidimą ir kita.

Paklausta, ar prezidentas nenorėtų padidinti savo įgaliojimų, V. Gaizauskaitė užtikrina, kad prezidentui užtenka Konstitucijos suteiktų galių.

sultavus taryboje, o ne per spaudą“, sakė R. Juknevičienė. Pasak jos, kita vertus, tarybos nariai mano, kad „taškus šioje istorijoje sudėti reikiama“, be to, tarybos narys V. Laučius „turis teisę inicijuoti ir reikšti savo nuomonę“.

Pirmadienį spaudos konferencijoje R. Juknevičienė buvo sakiusi, kad „teisingumo siekti yra prasmingas dalykas“, tačiau abejojusi, ar „reabilitacija“ nebūsimanti „pavėluotas žingsnis ir vargu tai duos apčiuopiamų rezultatų“.

Parlamentarė L. Andrikiene, sužinojusi apie konservatorių ketinimus „reabilituoti“ ją ir jos vyrą, ir tai reagavo abejojimai.

Vienas V. Laučiaus motyvų buvo per konservatorių susitaikymą su L. Andrikiene ir V. Žiemelio siekti gerų santykių su visa idejiškai gimininga jai įsteigta Tėvynės liaudies partija.

R. Juknevičienė, paklausta, ar konservatoriai svarsto bendradarbiavimo su TLP galimybes, sakė, jog „reikia kalbėti ir bendrauti, tačiau tai ateities klausimas“.

* Šilutės rajone polaidžio užlietos teritorijose pakilęs gruntinis vanduo antradienį atslugo, gyventojams pavojus nebegresia. Šilutės rajono priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas sakė, kad žiemos potvyniai rajone yra normalus reiškinys ir pavojingas tampa tik tada, kai nustojama dirbtinai palaikyti vandens lygį žemumose. Deja, visiškai neaktyviai laukiant naujai gelbėjimo technikai išsigyti, o turimos remontas yra labai brangus. Dabar Šilutės gelbėjimo tarnyba naudoja 3 vandens automobilius, du ratinius, pagamintus 1995 m. ir vieną viktrinį, kuris naudojamas nuo 1963 m. ir yra labai susidėjęs. Pareigūnai baiminasi, kad automobilių va-

Lietuvos sostinės visuomeninio transporto darbuotojai antradienį surengė dviejų valandų išėjimąjį ekonominį streiką. Ryta nuo 4 iki 6 valandos į gatves neišvažiuojo nei vienas autobusas ar troleibusas. Vilniaus autobusų ir troleibusų parkus alegia ekonominiai sunkumai, tačiau darbuotojai reikalauja laiku išmokėti atlyginimus, vairuotojai nesulaukia žadeto atlyginimų pakėlimo, autobusų parkas turi 20 mln. litų, troleibusų — 30 mln. litų skolų. Nepatenkinamas minėtų reikalavimų, sausio 27-ąją ketinama surengti visą dienos streiką.

Nuotr.: Vilniaus troleibusų parko vairuotojai į darbą atvyko laiku, tačiau, nors ir parko vartai buvo atviri, neišvažiuojo įprastu maršrutu. (Elta)

Liberalai pirmieji užsiregistravo savivaldybių rinkimams

Vilnius, sausio 18 d. (BNS) — Kaip pranešė Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) atstovai spaudai Jonas Čekuolis, antradienį LLS atstovai pateikė VRK dokumentus dalyvauti savivaldybių tarybų rinkimuose. Liberalai ketina dalyvauti rinkimuose visose 60-tyje Lietuvos savivaldybėse.

LLS yra pirmoji partija, pradėjusi registracijos rinkimams procedūrą Vyriausiojoje rinkimų komisijoje (VRK).

Partijos registruojamos nuo sausio 14 iki vasario 14 dienų. Jos privalo pranešti VRK, kuriose apygardose ketina dalyvauti savivaldybių tarybų rinkimuose, sumokėti rinkimų užstatą bei pateikti konkretų kandidatų sąrašą su jų anketomis, mokescių deklaracijų išrašais ir t.t.

VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas sakė, kad liberalų atstovai pateikė rinkimų užstatą pavidimo kopiją ir kai kuriuos kitus dokumentus.

Rinkimų užstatas vienam kandidatui tarybos narius sąrašui įregistruoti vienoje apygardoje yra 1,082 litai. Partijos, ketinančios dalyvauti rinkimuose visose 60-tyje apy-

Rusijos pasieniečiai „ypač uoliai“ atlieka savo darbą

Karaliaučius-Vilnius, sausio 18 d. (BNS) — Lietuvos generalinis konsulas Karaliaučiuje aiškinasi, kodėl šios Rusijos srities pasienyje pasieniečiai buvo sustabdyti du Lietuvos piliečiai su diplomatiniais pasais.

Pasaulio lietuvių bendruomenės vicepirmininkas ir atstovas Lietuvoje Gabriėlius Žemkalnis bei Lietuvos tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktorius Remigijus Motuzas pasienyje buvo įstrigę beveik valandą, kol Rusijos pasieniečiai tikrino jų diplomatinis pasus.

Šie ir kiti Lietuvos piliečiai šeštadienį vyko į Karaliaučius dalyvauti srities lietuvių bendruomenės konferencijoje. Suvelintieji įžvelgė piktą valią Rusijos pasieniečių veikla-

rikliai gali sugesti net gelbėjimo metu. (Elta)

yra išleidę lėšų rinkimų agitacijai ir kiek. Tada bus sprendžiama dėl partijos įregistravimo rinkimams, ir tada partijos gali atsakyti rinkimų sąskaitas, pradėti ruošti rinkimų kampanijas. Savivaldybių rinkimai įvyks kovo 19 dieną.

Sulaikytas įtariamas Medininkų žudynių dalyvis

Vilnius, sausio 18 d. (BNS) — Buvęs Rygos ypatingosios paskirties milicijos būrio OMON narys Konstantin Nikulin, įtariamas 1991 m. vasarą dalyvavęs Medininkų žudynėse, pirmadienį buvo sulaikytas Rygoje.

Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroras Rolandas Stankevičius sakė, kad K. Nikulin Medininkų žudynių byloje kelis kartus buvo apklaustas liudytoju. Prokuratūra turi duomenų, kad K. Nikulin įtariamas dalyvavęs Medininkų žudynėse, tačiau kaltinimui pareikšti Lietuvos prokurorai kol kas neturi įrodymų.

Pasak prokuroro R. Stankevičiaus, K. Nikulin buvo apklaustas Latvijoje, kai jis buvo suimtas tiriant ir nagrinėjant Latvijos komunistų vado Al-

fredo Rubiko bylą ir kai buvo Latvijos prokuratūros žinioje. Dėl Medininkų žudynių K. Nikulin buvo tardomas ir po A. Rubiko teismo. Pats K. Nikulin savo kaltę neigė.

1991 m. liepos 31 d. Lietuvą sukrėtė žinia apie Medininkų poste Baltarusijos pasienyje nužudytus naktį budėjusius 7 muitininkus. Tai buvo visų žiauriausias prosovietinių jėgų išpuolis prieš besikuriančią Lietuvos muitinės tarnybą.

Vis dėlto K. Nikulin sulaikymas pirmadienį Rygoje, įtarus Rusijos Dūmos deputatės Galinos Starovotovos nužudymu, stiprina Lietuvos prokurorų viltį, kad prieš K. Nikulin pavyks surinkti svarius įrodymus Medininkų byloje.

Jeigu Rusijos teisėsaugininkams pavyks įrodyti jo kaltę dėl Rusijos politikės nužudymo 1998 m. lapkritį, Lietuvos prokurorai mano, kad jam neliks prasmės neigti dalyvavęs Medininkų žudynėse, nes šiaip ar taip jam grės daug metų kalėjimo.

Tačiau kol kas Latvijos prokuratūra teigia prieš K. Nikulin turinti įkalčių tik dėl neteisėto ginklo laikymo.

Pasak prokuroro R. Stankevičiaus, kiti asmenys iš Rygos OMON būrių „Delta-1“ ir „Delta-2“, įtariami dalyvavę Medininkų žudynėse, prokuratūra nedavė net pirminių parodymų, nes jie slapstosi.

* Dėl sumažinto biudžeto švietimo ir mokslo ministerija (ŠMM) nebepajėgia apmokėti anoniminę psichologinę ir pedagoginę pagalbą vaikams, jaunimui, jų tėvams ir ugdy-

Minskas ignoruos baltarusių vyriausybę emigracijoje

Vilnius, sausio 18 d. (BNS) — Baltarusijos opozicijos planus sudaryti emigracinę vyriausybę Lietuvoje dabartinė prezidento Aleksandr Lukšėnka administracija vertina kaip „juridiškai niekinį“ ir tikisi tokios pat Lietuvos reakcijos.

Tokią nuostatą žurnalistas išdėstė Baltarusijos užsienio reikalų viceministras Sergej Martynov po antradienį Vilniuje vykusio susitikimo su Lietuvos užsienio reikalų viceministru Vygaudu Ušacku. S. Martynov išreiškė viltį, kad Lietuva, „vertindama būtinybę išlaikyti draugiškus valstybių santykius“, nepripažins Baltarusijos vyriausybės emigracijoje, jei tokia būtų sudaryta.

„Nė viena valstybė negali būti patenkinta vyriausybės emigracijoje sudarinėjimu“, sakė Baltarusijos užsienio reikalų viceministras.

Viceministras V. Ušackas, sakė, kad Lietuvos nuomone, valdžios teisėtumo problema Baltarusijoje gali būti išspręsta surengus laisvus ir teisingus rinkimus. „Labai svarbu, kad Baltarusijos valdžia atnaujintų dialogą su opozicija, kad šiais metais būtų surengti laisvi rinkimai ir būtų išspręstas politinis ir teisinis dualizmas“, sakė V. Ušackas.

Baltarusijos opozicijos vado Semion Šareckij gyvenimą Lietuvoje Baltarusijos viceministras vadino „privatiu reikal“, nes jis esąs privatus asmuo, kuriam nedraudžiama nei išvažiuoti iš Baltarusijos, nei sugrįžti į ją.

Vertindamas šiemet pradėtas nevalstybinio „Baltijos bangų radijo“ transliacijas iš Lietuvos baltarusių kalba, S. Martynov sakė, jog baltarusiai neketina riboti informacijos laisvės, nes ji reikalinga bet kurioje visuomenėje.

Lietuvos ir Baltarusijos viceministrai pabrėžė, jog abi valstybės gerbia viena kitos pasirinkimą stoti į politines, ekonomines ir karines sąjungas.

V. Ušackas priminė tokią nuostatą užtvirtinusį pernai Lietuvos ir Baltarusijos prezidentų pasirašytą politinį pereinimą.

„Mes gerbiame Lietuvos pasirinkimą saugumo srityje. Baltarusija yra NATO kaimynė. Yra du santykių vystymosi variantai — konfrontacija arba gera kaimynystė. Baltarusija pasisako už draugišką kaimynystę su NATO, bet santykiai turi būti pagrįsti lygiateisiškumu ir abipuse pagarba“, sakė S. Martynov.

Jis informavo, kad Baltarusiją pamažu moka skolą Lietuvai už patiektą elektros energiją. Baltarusijos vertinimu, dabar ji yra sumažėjusi nuo 80 iki 55 mln. JAV dolerių.

Kaltindami lietuvius, lenkai nemato savo klaidų

Vilnius-Varsuva, sausio 18 d. (BNS) — Lenkai, sukelę didelį triukšmą dėl „2000 metų lietuvių kalendoriaus“, kuriame išvėlgė teritorinių pretenzijų, patys prieš porą metų yra padarę tą pačią „nuodėmę“.

Vilnijos draugijos pirmininkas Kazimieras Garša agentūrai BNS atsiųstame pareiškime piktinasi, kad Lenkijos ir Lietuvos valdžia „sukruto tik tada, kai privačiame „2000 lietuvių kalendoriuje“ aptikti du neįprasti žodžiai“.

Kalendoriuje, sudarytame privataus asmens Danutės Balytės ir išleistame privačios leidyklos „Metskaitliai“, išspausdintas Lietuvos žemėlapis, kuriame kaimyninės Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos teritorijos pažymėtos užrašu „Laikiniai okupuotos etninės lietuvių žemės“.

Dėl kalendoriaus protestavo Lenkijos užsienio reikalų ministras ir Lietuvos lenkų veikėjai, vėliau — Rusija ir Baltarusija.

Tačiau Lenkijoje dar 1998 m. išleistas „Vilniaus Kalen-

dorius“, kuriame, be kita ko, rašoma, kad lietuvių junginiai 1918 m. „okupavo“ Vilnių ir Lietuvos rytus, o Lenkija 1919 m. juos „išvadavo“. 1919 m. balandžio 19-ji, kai lenkų daliniai įžengė į Lietuvos sostinę, kalendoriuje vadinama „Vilniaus išvadavimo“ diena. Kalendoriaus leidėjai dėkoja Lenkijos Kovų ir kancijų atminimo apsaugos tarybai už paramą jį išleidžiant.

Panašaus pobūdžio yra ir pernai leidyklos „Terra“ išleistas žemėlapis „Lenkijos palikimas“, kuriame į Lenkijos teritoriją įtraukti Vilnius, Gardinas ir Lvovas. Žemėlapis yra išskaidytas pačiame Varsuvos centre — Jono Pauliaus II gatvės žemėlapių knygyno vitrineje. Užrašas jame ragina: „Likite ištikimi palikimui, kurio vardas Lenkija“.

KALENDORIUS

Sausio 19 d.: Gedvilė, Henrikas, Kanutas, Kleopatra, Marijus, Morta, Raivedys.

Sausio 20 d.: Šv. Fabijonas ir Sebastijonas; Daugvydas, Jurgūnas, Vaidė.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

NUPLAUKUSIŲ DIENŲ AIDAI

J.v.s. BRONIUS JUODELIS
(Iš knygos „Kelionė ir nežinia“)

j.v.s. Bronius Juodelis

Toli, labai toli liko gražieji Zarasų ežerai, kuriuose nuplaukė pirmieji jūrinio skautavimo metai. Trumpi jie buvo, vasaros atostogas leidžiant prie Sartų ežero ir Šventosios upės. Tik pavasarį išplaukdavom su irklinė valtimi, kuri stovėjo prie gimnazijos upės pakrantėje, ir Zarasų ežero plotus, kurie mums buvo jūros ir marijos.

— Jūs nematėt Baltijos. O, kad jūs pamatytumėt jūrą! — puikavosi mūsų „Dariaus ir Girėno“ laivo vadas šeštokas Jurskis.

— Kad jūs pamatytumėt! Kokios bangos! Kokios osimas, — dažnai mums pasakodavo laivo vadas, vasaros atostogas praleidęs Šventosios uoste. Nuolat dėvintis kapitono kepurę, su specialiu gimnazijos direktoriaus leidimu, mūsų laivo vadas mums buvo lygus admiralui. Tokios kepurės gimnazijoje niekas neturėjo. Iš visų laivo narių tik jis vienas matė Baltijos jūrą. Matė ir laivus Šventosios uoste. Gal tik žvejų, bet dešimt kartų didesnius, negu šaulių Jachtklubo burlaivius mūsų ežere.

„Lietuvą užgriuvęs raudonasis tvanas nutraukė mūsų skautavimą Zarasų ežere, nutraukė ir mūsų svajones pamatyti Baltijos jūrą.“

Dienos prie Baltijos

Antrą kartą raudonajam tvanui skandinant Lietuvą, jo bangos mane ir daugelį kitų iš Aukštaitijos atnešė prie Baltijos jūros ir Šventosios uostą. Čia gyveno mano teta Monika. Šventosios žvejų miestelis buvo patiam pajūryje. Jūros bangų osimas kartais būdavo toks stiprus, kad negalėjau užmigti. Po kiek laiko pripratau, vis prisimindamas mūsų laivo vado žodžius:

— O, kad jūs pamatytumėt, kokia galinga jūra!

Toli vakaruose už šelstančių Baltijos bangų buvo visus viliojanti Švedija. Bėgantiems nuo raudonojo tvano Švedija buvo naujasis San Salvadoras — geriausia išsigelbėjimo šalis. Tik kaip ją pasiekti?

Vokiečiams prie Šaulių ilgesnį laiką sulaukė Raudonosios armijos puolimus, vis žadant pereiti į kontrataką ir išlaisvinti užimtą Lietuvos dalį, dar dege vilties ugnelė, kad sugrįšim į Aukštaitiją. Kad nereikės būti benamiais ir prašyti švedų prieglobstį.

Visa vasara prie Baltijos bu-

vo saulėta ir graži. Dienos prie Baltijos bėgo greitai. Tetos pastangos, mane su Antanu žvejų kateriais išsiusti į Švediją, vaisių nedavė. Žvejų kateriai naktimis vis neatplaukė prie nurodytų vietų pajūryje. Vokiečių karo laivai stropiai patruliavo Baltijos pakrantę ir gaudė beglius į Švediją.

Rudens voratinkliai jau draikėsi spalio pirmomis dienomis. Artėjo ir rudens audros jūroje.

— Kazin ar beisplauksit į Švediją — rūpinosi teta.
— Teks bėgti į Vokietiją kol laisvas kelias per Nemuną, — aš irgi nebesitikiu, kad mus išgelbės platioji Baltija.

Sudiev, Šventoji

Spalio pirmo sekmadienio rytą mus prižadino vokiečių Wermachto sunkvežimių dun-dėjimas Šventosios gatvėmis. Pašokome iš lovų. Teta jau buvo atsikėlus ir išgąsdintu veidu atbėgo iš gatvės.

— Vokiečiai bėga! Rusai pralaužė frontą. Sako, jų tankai jau Darbėnuose! — aiškino teta.

Čiupau striukę, iš žvejų gautus batus, portfeli su bryzu lašinių ir likusiais dar gerais marškiniais. Antanas sumetė savo skudurus į krepšį ir abu nerėme į gatvę.

— Laimingai! — atsisveikinome su teta.

— Kaip gerai, kad vakar uždirtot tą maišą miltų! Turėsiu ką valgyt.

Puolėme prie stovėjusio Wermachto sunkvežimio, prikauto lauko virtuvės krosnelių, maisto ir palapinių. Vokiečiai paliepė lipni ant jo.

— Kur važiuojate? — sugebėjome vokiškai paklausti.

— Į Klaipėdą.

— Mes irgi, — bandžiau prisiminti gimnazijoje pramoktą vokiečių kalbą.

— Kaip mes ten nuvažiuosime, jei Darbėnuose rusų tankai? — suabejojo Antanas.

— Gal dar netiesia. Dar negirdėti fronto garsų.

Plentas į Klaipėdą buvo prikimštas Wermachto sunkvežimių ir tankų. Šalia plento nenutrūkstama grandinė riedėjo arkliai traukiami pabėgėlių vežimais. Juose daugiausia buvo latvės moterys, seniai ir vaikai. Vaizdas buvo baisus. Visi bėgo nuo raudonojo tvano, kuris buvo jau visai netoli ir taikėsi užkirsti kelią pasitraukimui į Vokietiją.

Privaziuojant prie Klaipėdos, jau iš tolo pamatėme, kad miestas paskendęs bombardavimo dūmuose. Vokiečių karo zandarmerija į Klaipėdą neįlėjo ir visus nukreipė į Šilutės plentą. Susikimšimas sustabdė karines kolonas ir ilgas pabėgėlių voras.

— Šilutės plentą perkirto rusų tankai, — pranešė Wermachto vairuotojams nuo Šilutės motociklais atlėkę vokiečių zandarmerijos kareiviai.

— Vaziuokite Wilhelmo kanalo krantais!

Šio kanalo pakrante ėjo žvyro vieškelis, bet ir jis jau buvo pilnas sunkvežimių. Riedėjo ir tankai, apkaityti medžių šakomis. Nuo lėktuvų kelių dengė didelių medžių

LSS Ramiojo vandenyno rajono skautų ir skautėlių metinėje sueigoje, 1999 m. gruodžio 5 d. vykusioje Los Angeles Lietuvių Tautiniuose namuose, buvo pagerbti ir Korpl. VYTIS garbės narius pakelti fil.v.s. Eugenijus Vilkas ir fil. v.s. Mykolas Naujokaitis. Jiems gėles įteikė ir pasveikino Akademinio Skautų sąjūdžio Los Angeles skyriaus pirmininkė fil. Teresė Giedraitytė ir fil. Vilija Žemaitaitytė.

RAMIOJO VANDENYNO RAJONO SUEIGA

Ramiojo vandenyno rajono skautai ir skautės i metinėje rajono sueigoje suvažiavo sekmadienį, 1999 m. gruodžio 5 d. Oras buvo saulėtas ir šiltas. Tvarkingai uniformuoti žvalūs vaikai rikiavosi parapijos kieme. „Kiek daug skautiško jaunimo“, — stebėjosi patenkinti parapijiečiai. Visas jaunimas, pamaldžiai išklausęs šv. Mišias, nusukubėjo į Tautinių namų salę, kur jų jau laukė sesės ps. Audra Reivydienė ir vyr. sk. Kristina Dudorienė su skaniais paruoštais priešpiečiais, kurių užteko ir atsilankiusiems tėveliams bei jų svečiams.

Iškilmingoji sueigos dalis praėjo įspūdingai. Rikiuotėje jaunimas laikėsi drausmingai ir gerai nusiteikęs. Tuntų raportai parodė gyvą skautišką veiklą. Buvo daug pakelimų į vyresniškumo laipsnius, daug apdovanojimų, daug įžodžių. Su naujai užrištais kaklaraisiais jauni skautukai ir skautukės tik ir laukė, kada vyresnieji broliai juos pamėtytys į viršų. Ir kuo aukščiau, tuo visiems buvo smagiau.

Į rajono sueigą atvykę Los Angeles skyriaus skautai akademikai pagerbė rajone gyvenančius du naujai išrinktus ASS garbės narius, v.s.fil. Mykolą Naujokaitį ir v.s.fil. Eugenijų Vilką. Apie jų nuostabiai turiningą skautišką veiklą paskaitė ps. fil. Auris Jarašūnas. Sveikinimo žodį

tarė v.s. fil. Gediminas Leškys. Pabaigai žodį tarė rajono vadė v.s. fil. Zita Rahbar. Baigdama savo pareigų kadenciją, sesė Zita nuoširdžiai padėkojo skautų bei skautė vadovams ir vadovams už deringą vadovavimą. Padėkojo rajono skautininkėms bei skautininkams už gerus patarimus ir dažną paramą. Padėkojo skautų bei skautė tėveliams už gražiai išauklėtus vaikus ir už pasitikėjimą vadovais bei vadovėmis. Pagyrė jaunimą už sunėstas dėžes įvairaus skonio javainių, kurie bus nusiųsti į Lietuvą našlaičiams.

Po vasaros atostogų į mokyklą sugrįžęs jaunimas tuo jau rūpinosi ir savo organizacine veikla. Sesės Zitės nuodėms ir sumanus vadovavimas per šeserius metus rajone aiškiai pakėlė jaunatvišką entuziazmą skautauti. Greitai susijūdinimui ir pasidalinimui mintimis rajone yra naudojamas „Internet“. Veikia e-mail paštas, spausdinamas žiniaraštis.

Rajono vadės pareigas perims naujai išrinkta sesė v.s. Birutė Prasauskienė. Skautų „Kalniškių“ tuntuji pasilieka vadovauti v.fil. Vytenis Vilkas. Skautų „Palangos“ tuntuji pasilieka vadovauti ps. Danutė Mazeikienė.

v.s. Vanda Zelenienė

šakos, tačiau pabėgėlių vežimams vietos kelyje nebuvo. Jie klimpdami riedėjo kelio grioviu — negiliu, plačiu ir sausiu, lyg tyčia pritaikytu pabėgėliams. Mašinų vilkstinė dabniau stovėjo negu važiuo. Mudu su Antanu sėdėjome ant sunkvežimio ir matėme, kad daug toliau galima nueiti negu nuvažiuoti sunkvežimiui. Ar spėsime pasiekti Nemuną? Ar dar bus išlikę tiltas?

— Žygiuojam, Antanai. Pėsti būsime greitesni, — pasakiau, nušokdamas nuo sunkvežimio. Wermachto kareiviai šaltai sau rūkė cigaretes — atrodė, kad jiems niekas nerūpi. Paspaudę ranką mūsų vairuotojui, mudu spartiu žingsniu pasileidome pirmyn. Saulelė jau slinko vakarop. Užkan-dome dar bevaziudami. Aš išsitraukiau laikrodį ir pažiūrėjau, kuri valanda.

— Mano žiedai liko pas tavo tetą! — susiėmė už galvos Antanas.

— Žiūrėkime, kaip galvą išnešti. Dėl žiedų negrįšime, — pyktelėjau.

Netoli kanalo pilkavo Kuršių marių žvejų nameliai.

— Ar toli Šilutė? — klausėme užsuke.

— Toli. O Priekulė čia pat. Šilutėje jau rusų tankai.

Priekulės pusėje pasigirdo patrankų trenksmai.

Rusai mus apsupo, — aiškino kareiviams viršila, nume-

tęs lauko telefono ragelį. — Visi su manim į pamari marš! — sukomandavo.

Autovežimį ir bėglių vilkstinės sustojo. Jaunesnio amžiaus žmonės, palikę vežimus, bėgo atgal į Klaipėdą. Vaikai ir senesnieji verkė, šaukė, nujausdami, kas jų laukia, kai pateks į sovietų rankas. Tankai, kurių voras priekyje buvo keliolika, užėmė kautynių pozicijas tarp krūmų, greičiau-siai gavę įsakymą laukti rusų tankų. Saulė jau skendo antroje marių pusėje, toli su mariomis susiliejančioje Neringos miškų juostoje. Daug civilių ir net kareivių bėgo prie marių, tikėdamiesi viltimis persikelti į Neringą. Bėgome ir mes. Atbėgę ieškojome kokios nors valties. Virš marių prašvilpė sovietų lėktuvai, kalendami kulkosvaidžiais iplaukiančias valtis. Keletas valčių dingo marių bangose.

— Čia tik naktį galima plaukti, — suprato Antanas.

— Kuo plauksi, jei valčių nėra, — pasakiau žiūrėdamas į valtis, kurias visas buvo paėmę kareiviai, laukdami nakties.

(Bus daugiau)

LSS Vadovybės pareigų perdavimas naujai išrinktiems pareigūnams vyks vasario 5 d. Bostone, Šv. Petro parapijos salėje.

SLIDINĖJIMO IŠKYLA

Jūrų skautų ir skautė vadovai, es kviečia visus jūrų jaunius ir jaunes, skautus, skautes, jūrų skautus ir skautes, gintares, budžius, vyr. skautes ir skautus vyčius dalyvauti slidinėjimo iškyloje į Wilmont, Wisconsin.

Iškyla vyks šeštadienį, vasario 5 d. Autobusas iš Pasaulio lietuvių centro išvažiuos 1:15 val. p.p. ir sugrįš maždaug 12:30 val. ryto. Vaziuojantieji savo priemonėmis su autobusu vykstančiais susitinka Wilmont Mt.

Visas išlaidas sesės ir broliai turi susimokėti ne vėliau kaip sausio 22 d. Slidinėjimo registraciją reikia atlikti iki sausio 29 d. (Autobuso mokes-tis negrąžinamas).

Registracija privaloma visiems dalyviams. Atpalaidavimu nuo atsakomybės lapai (Lithuanian Scout Association release forms) reikalingi visiems dalyviams iki 18 metų amžiaus. „Release“ forma nereikalinga vykstantiems su tėvais. Skautai minėtus lapus gali gauti iš savo vadovų. Užpildytus lapus, kartu su visu mokesčiu siųskite šiuo adresu: Romas Česas, 5 S. 465 Arlington Avenue, Naperville, IL 60540.

Turintieji klausimų skambinkite tel. 630-961-3896, arba e-mail:

tinklas@JuruSkautai.org
Daugiau žinių suteiksime vėliau, arba patikrinkite „Internet“: www.JuruSkautai.org

KLAIPĖDOS DIENOS SUEIGA

Jūrų skautų ir skautė metinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga sekmadienį, sausio 23 d. vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. 9 val. ryto visi „Lituanicos“ tunto jūrų skautai ir „Nerijos“ tunto jūrų skautės dalyvaus šv. Mišiose Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Po Mišių renkames PLC sporto salėje iškilmingai sueigai. Tėveliai ir svečiai kviečiami. Visi jūrų skautininkai ir skautininkės, būvę vadovai ir vadovės laukiami.

SKAUTIŠKŲ RENGINIŲ

Čikagoje

Sausio 23 d. — Tradicinė jūros skautų ir skautų iškilminga Klaipėdos dienos sueiga PLC Lemonte.

Vasario 5 d. — Slidinėjimo iškyla į Wilmont, Wisconsin.

Kovo 5 d. — Tradicinė skautų ir skautė Kaziuko mugė Jaunimo centre.

Clevelande

Kovo 19 d. — Clevelando skautijos tradicinė Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijos salėje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL, and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitarimų už prenumeratą nesimutiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patysime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užskaitant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Rimdikiene

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkalis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už atsilikusių turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesugrąžina.

Siunčiant prašome prisiikyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sukurkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti anglų kalba)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 myliai į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltarė Lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-8865
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽUJABA, M.D.
ANDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 827-0880
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, PSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2808

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 847-8278
Hobart, IN 46342 Fax (219) 847-8238

NUOLĖ STANKEVICUTE, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jau patogumai
Holly Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Cl. at California Ave.
Chicago, IL 60628
Tel. 773-471-7879

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Valstybės gydytoja
900 Ravinia Pl., Oak Park, IL
Tel. 708-348-0887.
Priklauso Paolos ir Kristinos ligoninėms.
Nuolatina naujai atvykusiems.

VYDŪNO FONDO DOVANA LIETUVOS MOKYKLoms

Švietimo ir mokslo ministerijos Bendrojo ugdymo departamento direktorius Arūnas Plikšyns priėmė Akademinio Skautų sąjūdžio narius filisterius Rutą ir Edmundą Kulikauskus, prof. Algirdą Koncių, senjorą Tomą Vaičiulį ir Kristiną Imbrasaitę. Akademinio skautų sąjūdžio Vyduo fondo igaliojimas E. Kulikauskas pristatė šio fondo dovaną Lietuvos moksleiviams — Vyduo knygą „Mano Tėvyne“, parengtą Rapolui Šalteniui ir Vitai Gaigalaitėi išvertus Vyduo veikalą „Septyni šimtai metų vokiečių ir lietuvių santykiams“ pirmąjį skyrių „Tėvyne prūsų Lietuvos erdvė“.

Šios knygos antrąją laidą (pirmoji pasirodė 1993 m.) Vilniaus „Vagos“ leidyklai sutikus redagavo ilgametis Vyduo fondo valdybos pirmininkas Vytautas P. Mikūnas, papildęs leidinį kunigo Kestučio Žemaičio patikslintu Adomo Brako žemėlapiu „Mažoji Lietuva ir gretimos sritys“ ir atmintinėmis „Skautų judėjimas“ bei „Vyduo fondas“.

Pasak E. Kulikausko, Kau-no „Aušros“ 5,400 egz. tiražu išspausdintos knygos 4,700 vienetų bus padovanota Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekoms bei pedagoginio profilio aukštesniosioms ir aukštesnioms mokykloms. Dar 150 egz. skirta išsivijusioms lietuvių moksleiviams.

Vyriausias Akademinio Skautų sąjūdžio narys, nuo 1926 metų gyvenantis remdamasis vertybiniais bei savęs tobulinimo dėsniais „Dievi, Tėvynei ir Artimui“ bei „Admeliore“ („Vis geryn“), Algirdas Koncių pasidalijo prisiminimais apie asmeniška pažintus Vilhelmą Storostą Vyduo ir du jo brolius, pasidžiaugė, jog šalies mokyklos gauna tokią patriotinį minčių apie Lietuvą lobyną, kaip Vyduo samprotavimus apie žmogų ir Tėvyne, jos dainas, vertybes, gamtos turtus.

Išties jau pirmuosiuose puslapiuose perskaicius: „Tėvyne neatskiriama nuo žmogaus esmės. Ji yra ta duotybė, kuri padeda žmogui suvokti savo būtį prasmę ir siekti sąmoningos būtis, todėl tėvyne yra užduotis ir pareiga“, norisi su taja knyga parimti tyloje apie mūsų lopį Lietuvą.

Angėlė Orendraitytė

Iš Švietimo ir Mokslo ministerijos informacinio leidimo

PERMAINŲ NEMAŽAI — NETRUKUS BUS DAR DAUGIAU

Lietuvos kariuomenės vado brigados generolo
Jono Kronkaitio atsakymai į „Draugo“ klausimus

— Gerb. Generole, Jūs i Lietuvos kariuomenės vado pareigas ateinate jau beveik po 10 nepriklausomo gyvenimo metų ir po eilės buvusių vadų? Kokias Jūsų nuomones apie dabartinės Lietuvos karines pajėgas.

— Buvau paskirtas antruoju kariuomenės vadu po nepriklausomybės atgavimo. Prieš mane kariuomenei vadovavo generolas Jonas Andriškevičius.

— Lietuva grįžau todėl, jog buvau įsitikinęs, kad mano vakarietiška patirtis bus naudinga Lietuvos kariuomenei, o ne todėl, kad Lietuvoje nėra pakankamos kvalifikacijos karininkų. Iki šiol esu patenkintas tuo, kas vyksta. Lietuvos kariuomenės augimas akivaizdus, ji tampa pažangesnė, demokratiškesnė. Tai oficialiai pripažino įvairūs aukšto rango tarptautinių organizacijų atstovai, Lietuvoje apsilankę NATO šalių generolai. Visi jie Lietuvos pažangą vertina tik labai teigiamai. Deja, dėl labai sudėtingos finansinės padėties jau beveik metai, kai plano vykdymas yra smarkiai sulėtėjęs. Darosi pavojinga situacija — NATO gali priėmti išvados, kad keičiasi mūsų pirmumai. Buvusi okupacijos laikų nomenklatura, naudojasi šia padėtimi, iš piršto laužia statistiką, dezinformuoja visuomenę, kad dar daugiau sumažinti apsaugos biudžetą.

— Kadangi dauguma dabartinių Lietuvos karininkų yra sovietinio auklėjimo, ar tas auklėjimas dar labai ryškus šiandieninėje kariuomenėje?

— Didžioji dauguma jaunesnių sovietinio karininkų lengvai persiorientavo. Vyresnio amžiaus galbūt ne tokie lankstūs, bet čia turėtume vertinti kiekvieną žmogų atskirai. Pažvelkime į visas mūsų institucijas, — jose taip pat rasime tokių, kurie tyčiojasi, šaiposi iš patriotizmo, bet jie — išimtis. Žinoma, esu dėl to susirūpinęs, nes ir nedaug tokių negerai nusiteikusių žmonių gali valstybei padaryti daug žalos. Tai labai akivaizdu nomenklaturinėje biurokratijoje, kuri yra pagrindinė kliūtis plėtojant ekonomiką.

Noriu pabrėžti, kad Lietuvos karininkija yra noriai nusiteikusi sukurti kariuomenę, tinkančią mūsų valstybės gynybai.

— Kartais girdime prieštariškumą, kad Lietuvos kariuomenėje daug reikalaujama rusų kalba, ar tai tiesa?

— Lietuvos kariuomenėje visi reikalauja tik lietuvių kalba. Vykstant tarptautinėms pratyboms — vartojama viena oficiali NATO kalba. Tiesa, yra keli procentai šauktinių, kurie sunkiai arba visai nekalba lietuviškai. Taip būna tik pirmosiomis dienomis, nes pašaukti į kariuomenę, jie intensyviai mokomi lietuvių kalbos ir jau po kelių savaičių įgyja pradinį bendravimo lietuvių kalba lygį, kad galėtų pilnavertiškai atlikti tarnybą.

— Ar Lietuvos vyriausybė pakankamai dėmesio kreipia į karinių pajėgų reikalus, skiria lėšų jų būtinai rūpybai?

— Šiandien svarbiausias Lietuvos uždavinys ir vidaus politikos strateginis tikslas — užtikrinti šalies saugumą integruojantis į transatlantinę bendruomenę ir jos institucijas. Valstybės gynybos taryba įsipareigojo iki 2001 metų valstybės apsaugos reikalams skirti 2,0 proc. Bendro Valstybės biudžetas buvo gerokai mažesnis nei 2000 metais, bet dėl susilpnėjusios ekonomikos krašto apsaugai 1999 metais buvo skirta gerokai mažiau finansų nei Seimo numatyta biudžete. Per pirmus tris metus ketvirtį gavome tik 57 proc. iš biudžeto, ir tik 18 proc. valstybinių paskolų infrastruktūrai plėtoti. Metus baigėme su 75 procentų finansavimo. Norint pasiekti mūsų planuojamą pajėgų lygį iki 2008 metų (23,000 karių reguliari kariuomenė), įsigyti reikiama ginkluotė ir paruošti rezervą pajėgas, būtina 2001 metais gauti 2 procentus BVP. Jeigu Lietuvos ekonomika neatsigauna 2000 metais, mūsų numatyti tikslai bus atidėti vėlesniam laikui. Jau atidėjome keletą programų, kai kurie infrastruktūros projektai nebuvo baigti. Trečio mokomojo bataliono įsteigimas pusmetį pavėlavo, o ketvirtas vėluos net vienerius metus. Svarbu suprasti, kad krašto apsaugos biudžeto ir paskolų pinigai yra leidžiami Lietuvoje, jie grįžta į Lietuvos ekonomiką. Geriname karininkų aprūpinimą. Daugumą ginklų mes įsigyjame iš pertekliaus

Vakaruose už simbolišką kainą ar net visiškai veltui, kaip ir 40,000 šautuvų iš JAV. Regioninio oro erdvės stebėjimo centro įranga buvo finansuota JAV. Norvegija, regioniniam centrui dovanojo administracijos pastatą. Praėjusių metų gruodžio mėnesį Vokietija už 50,000 dolerių pardavė keleto milijonų dolerių vertės laivą. Vien jo remontas Vokietijai kainavo 2,5 mln. DM. Gavome iš jų daug kulkosvaidžių. Gausime daug šarvuotų ir artilerijos bei ginklų priešlėktuviniams batalionui. Švedija noriai bendradarbiauja su mumis. Ateityje iš jos tikimės daug materialinės paramos. Užkietėjusiems sovietams nepatinka mūsų padaryta pažanga, todėl spaudėme matome daug šmeižiančių straipsnių. Kai kurie net bjaurūs ir asmeniškai. Yra kartais net sakoma, kad leidžiame pinigų ant nemokšų (Lietuvos karininkų), vietoje ginklų. Sovietinis žargonas kliudyti pažangą ir dezinformuoti žmones. Jų tikslas, atrodo, blokuoti mūsų kelią į NATO. NATO yra priimtini mūsų pirmumai ir žingsniai, todėl dabar turime laikytis tos krypties, kuria einame.

— Ar iš tikrųjų šauktiniai ieško, kaip išsiskirti iš karinės tarnybos, ar yra pakankamai jaunuolių, kurie jaučia pareigą savo kraštui?

— Lietuvos jaunimas, be ginklų stojęs prieš okupantų tankus, šiandien vengia tarnybos, kuri išmokyti juos su ginklu ginti savo kraštą. Dėl to kalti mes visi ir dar paveldėta panika kariuomenei. Yra ir kitų priežasčių. Taigi požiūris turi keistis. Mes dar nepajėgiame parengti pakankamai karininkų pagal vakarietiškus vadovavimo principus. Prieš metus pradėjome pirmą Karo akademijos kursą, kuriame mokė britų karininkai ir puokarininkai. Praeis dar daug laiko, kol turėsime pakankamai jaunų vadų, kurie karo tarnybą padarys jaunuolių lavinimo tęsiniumi. Jaunuolis, dėl kokių nors priežasčių negalintis ar nenorintis mokytis aukštojoje mokykloje, kariuomenėje tampa mokslu, įgis specialybę, — o svarbiausia — baigęs tarnybą geriau suvoks valstybingumo principus, bus geresnis pilietis.

Jaunuolių noras tarnauti arba netarnauti priklauso ir nuo infrastruktūros. Vakarietiški akim, sovietinės kariuomenės palikti pastatai labai apleisti, be dujų, primityviai tualetai, ankštais miegamaisiais. Jeigu aplankytumėte šiandieninį Dragūnų batalioną Klaipėdoje ar mokomąjį pulką Rukloje, pamatytumėte

Lietuvos kariuomenės vadas plk. Jonas Kronkaitis.

visai kitokią vaizdą. Patalpos šviesios, pastatai gerai šildomi, yra karštas vanduo, dušai, pastatytos skalbimo mašinos, rūbų džiovyklės. Stengiamės, jog karininkai pajustų, kad jie nėra antrūšiai piliečiai, kad valstybė rūpinasi jais.

Antras paradoksas — tai, kad iš tų, kurie atitarnauja metus privalomojoje tarnyboje, dauguma nori pasilikti kariuomenėje, bet mes turime juos išleisti į atsargą, kadangi mums būtina ruošti rezervą.

Trečias paradoksas — universiteto studentai nori išeiti karinį apmokymą mokslo metu, tačiau galime priimti tik apie 20 procentų norinčiųjų dėl lėšų bei instruktorių stokos.

— Koks procentas karinės pajėgos vyrų, koks merginų?

— Kariuomenės pagrindą sudaro vyrai, tačiau pas mus sudarytos palankios sąlygos ir moterims dirbti bei žengti karjeros laiptais kariuomenėje.

Šiandien tarp kariškių turime 11 procentų uniformuotų moterų. Vioje krašto apsaugos sistemoje, žinoma, dirba daug daugiau. Jos gamina maistą kariams, dirba buhalterėmis, vertėjomis, referentėmis ir panašiai. Eksperimento tvarka turime net keletą moterų instruktorių: būtent tų, kurios treniruoja karius, pačios nevengdamos fizinių ir psichinių krūvių, tų, kurios dalijasi su paprastais kariais ta patia duona, gyvena tose pačiose karinėse, ir kasryt rikiuojasi į tūriniam patikrinimui. Gan di-

visai procentas karininkų, apmokytų Norvegijoje, jau dirba mūsų Oro erdvės stebėjimo centre.

Karo akademija ruošia, kad nuo šių metų galėtų priimti ir moteris. Tai nemažas investicijos, bet yra svarbu, kad ir moterys turėtų tą patią progą siekti jų tikslą.

— Kiek kariuomenėje rūpinamasi tautiniu-patriotiniu auklėjimu?

— Šiandien šauktiniai kariuomenėje mokomi ne tik šaudyti, gintis ir pulti, bet taip pat supažindinami su Lietuvos, jos kariuomenės istorija. Kariams aiškinami valstybės dešiniai, pagrindinės piliečių laisvės ir pareigos. Kai kurie tik čia, kariuomenėje, sužino konstituciją. Metus išstarnavę jaunuoliai įgyja ne tik karinę specialybę, bet ir civiliniam darbui naudingų įgūdžių, tampa sąmoningesni, geresni savo valstybės piliečiai.

Turiu pripažinti, kad dar daug ką reikėtų atlikti šioje srityje. Ką jaunuolis išmoka, priklauso nuo dėstytojo ir parengimo, kuris prasideda jau pradinėje mokykloje, kurios dar paties šlubuoja. Šiais metais pasinaudosime patriotine visuomenine organizacija (Nukentėjusių nuo sovietinio genocido artimųjų sąjunga), kuri įvertins ir stiprins mūsų jaunimo patriotinį lavinimą. Deja, yra asmenų, net akademikų, kurie šmeižia patriotizmą ir krašto institucijas tuo kenkdami mūsų valstybės atstatymo darbams.

Danutė Bindokienė

Vieniems pliusas, kitiems minusas

Prieš dvejus metus, 1998 m. sausio 16 d., Amerikos sostinėje, Washington, DC, įvyko labai svarbus įvykis: trijų Baltijos kraštų prezidentai (Lietuvai tuo metu vadovavo Algirdas Brazauskas), kartu su JAV prezidentu Bill Clinton, pasirašė JAV-Baltijos kraštų partnerystės chartiją. Į iškilmes buvo pakviesti lietuviškų organizacijų vadovai, JAV Lietuvių Bendruomenė, mūsų ir amerikiečių žiniasklaida.

Tuo metu daugelis, ypač lietuviai, į pasirašytą dokumentą žiūrėjo skeptiškai, manydami vien JAV vyriausybės pastangas „apraminti“ Baltijos kraštų nuolatinių beldimąsi į NATO duris, kad jis neerzinų Maskvos, šiandien, po dvejų metų, galima sakyti, kad vis tik chartija nėra bereikėmė.

Per dvejus metus Rytų ir Vidurio Europoje įvyko keletas reikšmingų pasikeitimų. Visų pirma, nepaisant Rusijos protestų, trys valstybės, buvusios sovietų imperijos įtakos sferoje, jau yra tikrosios NATO narės. Baltijos kraštams buvo daug kartų užtikrinta, kad, svarstant naujų narių priėmimą, ir jie turi nemažai galimybių pasiekti savo tikslą.

Pasikeitimai įvyko ir Rusijoje. Prez. Boris Jelcin, taip griežtai — ir vis tik bergždžiai — protestavęs prieš NATO plėtimąsi į Rytus, pagaliau įsitikino tuo, ką visų žinojo kone nuo pat jo antrosios prezidentavimo kadencijos pradžios: laikas savo pareigas perleisti kitam, kuriam galbūt pavyktų įvesti Rusiją į ekonominį ir kitokių klystelių.

Naujų metų naktį Boris Jelcin pranešė, kad pasitraukia, savo vietoje palikdamas ministrą pirmininką Vladimir Putin. Tačiau šiuo metu dar niekas negali pasakyti, ar laikinasis prezidentas nebus pavojingesnis už buvusįjį. Kaip jis žiūrės į NATO plėtimąsi, kaip sugyvens su kaimyniniais kraštais, kokios jo pažiūros į JAV ir Vakarų Europos politiką? Jau pasiūlyta, kad Putin mano apie Četėnijos laisvės siekius, apie Rusijos branduolinių ginklų paskirtį — visa tai neteikia per daug vilties pastovei taikai.

Nors tuomet pasirašytos chartijos punktai pabrėžia būtinybę skatinti Baltijos tautose politinį pastovumą, demokratiją, ekonominę gerovę, o JAV pažadėjo dėti pastangas, kad Lietuva, Latvija ir

Estija veikiai įsijungtų į vieną, laisvą Europos tautų šeimą, daugiausia dėmesio ir paramos iki šiol susilaukė Lietuvos ginkluotosios pajėgos.

Amerikos gynybos žinovai ne kartą lankėsi Lietuvoje, stebėjo kariuomenės veiklą, teikė patarimus, kad ilgainiui Lietuva reikiamai pasiruoštų ne tik NATO narystei, bet ir savo teritorijos apgynimui galimos agresijos metu. Žinoma, jokios konsultacijos nesudarys didelio skirtumo, jeigu, pavyzdžiui, Rusija sumanytų vėl įvesti savo karines pajėgas į Lietuvą. Vargiai galėtume tikėtis, kad į pagalbą kunkretiai atskubės Amerika, NATO ar kuri Europos valstybė, nes tai reikštų galbūt trečiojo pasaulinio karo pradžią. Tačiau galingos valstybės globa ir palankumas teikia nemažą moralinę (šalia materialinę) paramą nedidelės reikšmingų pasikeitimų. Visų pirma, nepaisant Rusijos protestų, trys valstybės, buvusios sovietų imperijos įtakos sferoje, jau yra tikrosios NATO narės. Baltijos kraštams buvo daug kartų užtikrinta, kad, svarstant naujų narių priėmimą, ir jie turi nemažai galimybių pasiekti savo tikslą.

Pasikeitimai įvyko ir Rusijoje. Prez. Boris Jelcin, taip griežtai — ir vis tik bergždžiai — protestavęs prieš NATO plėtimąsi į Rytus, pagaliau įsitikino tuo, ką visų žinojo kone nuo pat jo antrosios prezidentavimo kadencijos pradžios: laikas savo pareigas perleisti kitam, kuriam galbūt pavyktų įvesti Rusiją į ekonominį ir kitokių klystelių. Naujų metų naktį Boris Jelcin pranešė, kad pasitraukia, savo vietoje palikdamas ministrą pirmininką Vladimir Putin. Tačiau šiuo metu dar niekas negali pasakyti, ar laikinasis prezidentas nebus pavojingesnis už buvusįjį. Kaip jis žiūrės į NATO plėtimąsi, kaip sugyvens su kaimyniniais kraštais, kokios jo pažiūros į JAV ir Vakarų Europos politiką? Jau pasiūlyta, kad Putin mano apie Četėnijos laisvės siekius, apie Rusijos branduolinių ginklų paskirtį — visa tai neteikia per daug vilties pastovei taikai.

Nors tuomet pasirašytos chartijos punktai pabrėžia būtinybę skatinti Baltijos tautose politinį pastovumą, demokratiją, ekonominę gerovę, o JAV pažadėjo dėti pastangas, kad Lietuva, Latvija ir Estija veikiai įsijungtų į vieną, laisvą Europos tautų šeimą, daugiausia dėmesio ir paramos iki šiol susilaukė Lietuvos ginkluotosios pajėgos. Amerikos gynybos žinovai ne kartą lankėsi Lietuvoje, stebėjo kariuomenės veiklą, teikė patarimus, kad ilgainiui Lietuva reikiamai pasiruoštų ne tik NATO narystei, bet ir savo teritorijos apgynimui galimos agresijos metu. Žinoma, jokios konsultacijos nesudarys didelio skirtumo, jeigu, pavyzdžiui, Rusija sumanytų vėl įvesti savo karines pajėgas į Lietuvą. Vargiai galėtume tikėtis, kad į pagalbą kunkretiai atskubės Amerika, NATO ar kuri Europos valstybė, nes tai reikštų galbūt trečiojo pasaulinio karo pradžią. Tačiau galingos valstybės globa ir palankumas teikia nemažą moralinę (šalia materialinę) paramą nedidelės reikšmingų pasikeitimų. Visų pirma, nepaisant Rusijos protestų, trys valstybės, buvusios sovietų imperijos įtakos sferoje, jau yra tikrosios NATO narės. Baltijos kraštams buvo daug kartų užtikrinta, kad, svarstant naujų narių priėmimą, ir jie turi nemažai galimybių pasiekti savo tikslą.

LIJUNDRA

PETRAS DIRGELA

Is „Vilties pilnujų“ knygos

Nr. 24 GYVENIMO INTRIGA
(Tęsinys)

Marija Bornfman pajuto, kad į ją žiūri Christė Christiansen.

— Aš nepagimdysiu karaliaus, prisiekiu! — sušuko Marija.

Christė Christiansen tarė:

— Malonoji ponai, aš tuoj eisiu į Crucicollegium poėdį. Kolegijos nariai paklaus, kas jus sutuokė, aš nežinojiu, ką atsakyti. Taigi — kas?

— Rabinas ir popas, — atsakė Marija, Mejeris oriai pasiūkino: — Rabinas Chaimas Alikas ir archimandritas Nikiforas.

Christė Christiansen kreipėsi į Lotyną ir Faustą:

— Garbingieji, o kas sutuokė jus?

Fausta Lot-Sudimantaitė nusuko akis nuo Christės, ceremonmeisteriui tarė:

— Uždarykite šitą pragarmę. Šaltis traukia. Aš apautė tik sandalais, — palauk, kol Silverjūs uždars rūsi duris, ir metė atsarginį žvilgsnį į Christę: — Man ir Lotynui jūsų palaiminimo nereikėjo. Mudu sutuokė premjeras, teisingumo ministras ir popietis nunci-

jus jachtoje, kuria plaukėme per Negyvają jūrą.

— Ačiū, — padėkojo Christė.

— Nėra už ką. Juk ir jūsų gyvenimas trumpas. Branginkite jį.

Christė Christiansen, iki šiol sėdėjusi, atsistojo. Ji vilkėjo baltais drabužiais, man atrodo, kad ji — apnėgusi. Christė, nenuleidždama galvos, atsilaukė prieš jaunavedžius. Ceremonmeisteris pailiui nuavė sandalus Marijai ir Mejeriui Bornfmanams, Faustai ir Lotynui Sudimantams. Christė Christiansen pyle iš asocinio vandenį ant basų kojų. Aš balta šepeta jas sluosčiau. Fausta Christei grasino. Įkalbinėjo mus, kad brangintume gyvenimą, šis esąs trumpas. Mes Faustai numazgojom kojas.

— Ačiū, — padėkojo Fausta.

Jaunavedžiai įsispyrė kojas ir sandalus ir išėjo iš celės. Christė Christiansen atsisėdė, tačiau neatsisėdėjo. Klojėjo užsimerkusi.

— Atlikta, — ištarė, atsimerkė, stodamasi patvelgė į mane:

— Kur jie? — paklausė.

Silverjūs Boga pakvietė derybininkus. Prie stalo atsisėdė užsienio reikalų ministerijos sekretorius Kastytis Radvila, apskrities valdytojas Tauras Radminas, buvęs „šleitos garų“ kabineto premjeras Žygmantas Vaina, buvęs rusų okupacinės kariuomenės išvedimo iš šalies teritorijos Lietuvos štabo viršininkas Stasys Masalskis, pramonininkų ir finansininkų įgaliotinis Laurynas Svirskis. Dirželėdėjau į laikrodį. Crucicollegium poėdyje Christė Christiansen botina turėjo da-

lyvauti. Iki poėdžio pradžios buvo likę penkiolika minučių. Šnekejau minutę. Dėl mūsų darsi Maskvoj ir Vašingtone, Bonoj ir Paryžiu, žinom, ką tos derybos Lietuvai žada. Jeigu valstybė kelsis ne iš mūsų protų, atsikels mums nepažįstama, suvis svetima. Apie tai šnekejau. Paskui atsisėdau ir tapau eiliniu delegacijos nariu. Poėdį vedė derybininkų vadovas Kastytis Radvila. Jo protokolines apeigas truko tris minutes. Laurynas Svirskis sūnerimo, kad tučciai bėga laikas, ir paklausė:

— Už kieno pinigų? Visa tai — už kieno pinigų? „King“ pinigų ryja bankai ir energetikai, argi nežinote?

— Žinome, — atsakė Radminas.

Prašneko Christė Christiansen:

— Ponai, kalbėkime esmių lygmeniu. Įkūrėme konsorciumą „Aras“. Konsorciumo konferencijos pirmininkas — Ferantė Lisola, pavaduotojas — Juozas Dargis. Konsorciumo prezidentas — Petronijus Sidabras, viceprezidentė — Barutė Martovienė, generalinis direktorius — Balyš Boga, valdytoja — Laurentina Dargienė, administratorius — Dionizas Domeika. Skirdami vadovus, konsultavomės su ponu Vaina, su ponu Frederiku Sapiega ir Kristoforu Milkeru. Konsorciumas „Aras“ perkirto Rytų ir Vakarų Gelsenbachų apeiausias žiedą. Konsorciumas „Aras“ išsiveržė iš priklausomybės Monetai Mazarinui lauko. Bornfmanai, Baidalovai, Epšteinai, Keleriai, Sjestovojai, Bezobralovai, Nenaševai, Pirogovai, Kobzarevi, Godunovai, Kutuzovai tapo Saulėnės Lisolos svita. Saulėnė dabar yra gi-

rios šeimnininkė. Investicijų paieškomis, pone Svirski, rūpinamės visi. Didelių vilčių teikia Juditos Izabelės Nemcovos ryšiai. Jos ir Manfredo Maleckio santuoka gali padidinti mūsų galimybes. O šit Edvino Bobino ir Rufinos Prochanovos vedybos kelia nerimą. Aš apie jas nenorėčiau kalbėti.

— Ponai Christe, „Garanto-1“ paslapties turinį pakelsti pavedė Simonui Grygui, — tarė Žygmantas Vaina. — Netechnokratinis protas užduoties gali nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

prasti. — Aš manau, kad būtent technokratinis protas šios užduoties nesu-

(Bus daugiau)

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšelis, MIC

Lenkų kalba

Kaltanėnų parapija buvo labai lietuviška. Kaimuose negirdesi kitos kalbos kaip tik lietuviška. Švencionyse buvo lenkų didelė valstybinė gimnazija ir lenkiška mokytojų seminarija. Buvo suvaziavę ir iš Lenkijos daug lenkų. Mūsų apylinkėje Švencionys buvo lenkinimo centras. Čia buvo ruošiami lenkinimui mokytojai. Čia privaziavo daug gudų ir žydų, kurie kalbėjo daugiausia lenkiškai. Mano mama beveik nė vieno žodžio negalėjo lenkiškai išsakyti. Švencionyse trečiądieniais būdavo turgus. Tai mama kiekvieną trečiądienį vaziuodavo į turgų ir dažnai mane veždavo. Aš jau būvau vertėjas, kaip patėvis sakydavo. „Pragavorščikas“. Senelis savo anūkų darbais didžiudavo ir mus vis pagirdavo. Jis dažnai išsitarėdavo:

— Ką tu pasakysi! Vaiko iš svogūnų ir puodynų vos galvė kyšo. O jis jau su žydais turgavoja.

Turbūt aš menkintis ir mažas buvau, kad ne kartą žydės man rodydavo blizgantį, mažai vertingą pinigėlį ir norėjo gauti grietinės puodynę ar svogūnų visą kasą. Būdavo smagu į turgų vaziuoti. Išpardavę visas gėrybes, eidavom su mama silkių pirkti.

Lenkų kalba buvo reikalinga ne tik turguje. Iš Kaltanėnų valstijos, kaip mes sakydavom „gminos“, gaudavom daug visokių popierių. Kasmet reikėdavo užpildyti daug klausimų — kiek turi teliukų, kiek karvių, kiek avių, kiek avinėlių ir t.t. Už visus gyvulius, žemę, namus ir kitas vertybes ūkyje reikėjo valdžiai mokėti duoklę. Tai ir buvo bėda, ne tik kad reikia valstijai mokėti pristatyti, bet kaip suprasti visus klausimus. Visame kaime niekas negirdėjo žodžio „jagne“ — avinėlis. Visi iš lenkų kalbos žinojo „baroniuką“. Klausimas avinėliams buvo „jagnietas“. Ūkininkams atrodė, kad tokių gyvulių pas juos nėra. O vaikai iš mokyklos žinojo lenkiškus gyvulių pavadinimus. Taigi senelis labai stebėjosi, kad mazi vaikai žino, ką valstijai reikia parašyti.

Vaikai rūko

Nueiti į Šaminių mokyklą buvo mums paskirta daugiau kaip valanda. Anksti rudenį eidavom basi, o žiemą apsiavę medžiokais. Pakeliui ant užlausių balų vis pasiščiuzėdavom. Pakeliui sustodavom prie mazos trobelės. Joje gyveno vieniša senelė. Jos sūnus Benediktas dažnai parvaziuodavo iš Vilniaus. Jis buvo kelių ir laukų matininkas. Mes jį vadindavom inžinierium. Jis mums vis parveždavo tabako. Taigi visi vaikai — berniukai — tik ir laukė Benedikto parvaziuojant. Mes ir patys turėdavom tabako. Nuostabu, kad visi mūsų kaimo vaikai įpratę rūkyti. Mus įpratino rūkyti mūsų kaimo gimnazistai — Antanas Rakštelis ir Adolfas Dubanis. Kai Švencionyse lenkai 1923 m. leido veikti lietuviškai gimnazijai, tai juodu nuo pirmos klasės pradėjo ją lankyti. Po poros metų mokyklą jie paliko, bet spejo viso kaimo berniukus pripratinti rūkyti. Pakeliui į Šaminius mums buvo linksmas užsiėmimas parūkyti. Kai mama bardavo už rūkymą, tai man atrodė, kad jau

negalima atprasti, kaip negalima atprasti nuo valgymo.

Anuomet, kai lenkai buvo okupavę mūsų kraštą, tabakas buvo valdžios monopolis. Niekas negalėjo tabako auginti. Į kaimą dažnai atvažiuodavo policininkai. Jie vaikščiavo kaip gandrai po daržus, ieškodami, ar neras kokio tabako kamblio. Už kiekvieną kamblį buvo bausmė 7 zlotai. O tose ežėse vis išdygdavo keletas tabako kambliai. Kaimiečiai sodindavo tabaką kanapėse, laukuose tarp bulvių. Todėl tabakas kaime buvo brangus ir vertingas augalas. Gal tokia politika prisidėjo vaikams įprasti rūkyti. Rūkantieji vaikams atrodė lyg aukštesnės klasės žmonės. Žiemą ankstų rytą, dar neišaušus, nei kvietas, nei pranelis savo anūkų darbais didžiudavo ir mus vis pagirdavo. Jis tik tiek pasakydavo:

— Pamačiau jūsų troboje šviesą, tai ir užėjau pas tave, Justinai, parūkyti. Gyvulius šerti dar per anksti.

Jų pokalbiai būdavo daugiausia apie arklius. Rūkantieji seniai buvo mums didieji autoritetai, ypač kerdžius pie-menims. Kitas senis, Adomas Jakštis, dažnai mamą bardavo, kam ji draudžia vaikams rūkyti. Taigi mamai buvo sunku kovoti su rūkanciais seniais ir vaikais, juo labiau, kad ir patėvis labai rūkė. Bet ne tiesia, kad negalima atprasti nuo rūkymo. Kai stojau į gimnaziją, pirmasis metais dėstė religiją kun. N. Vaišutis, Švencionių dekanas. Turbūt jis žinojo, kad daug vaikų slapta rūkė. Per pamoką jis labai gražiai prabilo:

— Jus tėvai atvežė į gimnaziją mokyti. Jiems sunkus yra gyvenimas. Bet jie nori jums gero, laukia iš jūsų gerų, išauklėtų žmonių. Mes visi laukiame ir tikimės, kad jūs branginsite laiką, kad užaugsite sveiki. Nuo jūsų priklauso mūsų tėvynės ateitis. Saugokitės tabako nuodų. Kiekvienas rūkantis vaikas praranda bent penkerius metus savo laimingam gyvenimui. O tie metai ne tik jums, bet ir mums visiems yra be galo naudingi ir reikalingi. Tie gražūs žodžiai mus visus moki-niukus labai paveikė. Atrodo, kad kaip su kirviu iškirto visą tabako šaknis iš kūno ir minties.

Nežinau, kodėl mama niekad manęs neklaušė, ar aš dar vis rūkau. Tai buvo 1943 metų ruduo. Iš Kauno nuvažiuavau į savo tėviškę, tada jau kunigas. Susirinko mano vaikystės draugai. Su jais ganiau karves. Vasaros didiesiems darbams užibaigus, įdavam naktigonėn, saugodavom arklius nuo vilkų. Naktį kūrėdavom didelį laužą prie ežero, kur prasideda raistas. Kai arkliai pradėdavo prunksti, tai kur nors netoliese turėjo slankioti vilkas. Prie laužo ilgai dainuodavom. Kurstydavom vis didesnę ugnį, nes vilkai ugnies bijo. Tai buvo linksmi vaikystės ir piemens metai. Dabar tie mano draugai manęs lyg ir varžosi. Bet tie bendri prisiminimai mus lyg iš naujo suartinė. Jie pradėjo rūkyti ir man siūlė cigarečių. Aš padėkojau ir pasakiau, kad nerūkau.

— Tai kaipgi? Mes visi rūkydavom, ir buvo gerai, — vienas draugų pastebėjo. Mama turbūt pamane, kad aš dėl jos atsisakau rūkyti. Todėl ji įsiterpė į mūsų kalbą:

Šv. Mergeles Marijos Angeliškosios bažnyčia Kaltanėnuose. Bažnyčia yra neogotikos stiliaus, vienabokštė, turi tris navas, statyta 1909 metais.

MALDOS SAVAITĖI UŽ KRIKŠČIONYBĖS VIENYBĘ

Kiekvienais metais tarp sausio 18-tos ir 25-tos dienos bažnyčios pažymi maldos savaitę už krikščionybę vienybę. Kodėl maldos savaitė žymima tarp šių dienų? Todėl, kad visuotinė Bažnyčia mini apaštalo Petro išpažinimą sausio 18 d. ir apaštalo Pauliaus atsivertimą sausio 25 d. Petras yra laikomas Romos Katalikų Bažnyčios patronu, o Paulius-Protestantų patronas. Apskritai, mintis maldos savaitės kildinti Prancūzijoje, buvo įvesta Amerikoje šio šimtmečio pradžioje ir yra plačiai paplitusi įvairiose konfesijose. Maldos savaitė nėra koks nors metinis ekumeniškas formalumas, bet turėtų būti rimta proga skirtingų konfesijų parapijoms rinktis maldai ir planuoti ekumeninius žygius

ateinantiesiems metams. Jeigu mes padarytume apklausą tarp krikščionių apie ekumeninį judėjimą, ar jie užsantykių pagerinimą tarp konfesijų, esu tikras, kad atsiliepimai būtų pozityvūs. Beveik kiekviena konfesija yra viešai pasisakiusi už savitarpinę pagarbą, didesnę bendradarbiavimą ir artimesnę vienybę. Bet kada konfesijos yra raginamos konkrečiai įvykdyti tą, ką jos viešai pareiškė, susidaro kitas vaizdas. Pasirodo, kad yra lengviau vesti dialogą ir daryti viešus pareiškimus apie krikščionybę vienybę, negu praktiškai vienybę įgyvendinti vyskupijose bei parapijose.

Būtų gaila, jeigu taip įvyktų su „Išteisinimo Deklaracija“. Tai dokumentas, kuris buvo

— Viktoriuk, jau dabar negaliu bartis. Tu gali prie manęs rukti. Tu daugiau išmanai už mane. Dabar tu turi savo protą.

Aš jau tik tiek tada pasakiau:

— Todėl aš ir nerūkau, mama. Saugau sveikatą.

Į gimnaziją Švencionyse

Lenkijoje aukštesniosios mokyklos, kaip gimnazija, taigi ir mūsų „Ryto“ draugijos gimnazija Švencionyse, turėjo vasaros atostogų du mėnesius — liepos ir rugpjūčio. Po tų vasaros atostogų Šaminių mokyklos mokytoja, mama ir aš 1927 m. rugpjūčio 30 dieną pėsti nuėjom į Švencionis. Mokytoja salę įkėlė keletas mokinių su kinejoji. Jie linksmi ir drąsūs. Jie mane pradėjo kalbinti. O aš, baimės apimtas, nežinojau, kaip su jais reikia elgtis. Atsitarė vienos klasės dury. Išėjo dailiai apsirengusi panele. Ji mane vardu pašaukė. Nustebau, kad ji mano vardą žino. Klaseje sėdėjo du mokytojai ir dr. Aleksandras Rymas, gimnazijos direktorius. Aš jį jau pažinojau. Jis mane pereiną žiemą gydė nuo skarlatinos. Jo namuose tada labai gerai pasijutau. Po apžiūrėjimo pradėjau zaisti su šuniuku. Pats daktaras stebėjosi, kad šuniukas su manimi taip greitai susidraugavo. Tokia pažintis su

gimnazijos direktorium padėjo man atgauti drasą ir savimi pasitikėjimą. Todėl ir egzaminai gerai sekėsi. Dr. A. Rymas greitai pranešė Šaminių mokytojai, kad aš išlaikiau ne pirmą, bet į antrą klasę. Mokytoja labai pradžioje. Iš Šaminių mokyklos aš tik vienas įstojau į gimnaziją. Ji ėjo pėsčia su mumis į Švencionis ir jautėsi laiminga, kad jos mokinyš gerai išlaikė egzaminus, ir dar į antrą klasę.

Taigi po dviejų mėnesių bu-siu jau gimnazistas. O liepos ir rugpjūčio mėnesiai kaime yra pats didžiausias darbmetis. Saulė iš ryto dar tik išilindusi, o piemenys jau gena gyvulius į lauką. Gerai ganyti karves. Jos greitai žolės prisieda ir paskui stovinėja apie medžius. Kitos atsigulusios ramiai gromuliuoja. Kitai patį su kiaulėmis ir avimis. Avys vis su pulkeliais eina ir eina. Jas reikia prižiūrėti, kad nenueitų iš ganyklos į vasarą. O kiaulių niekad neišmokysi. Jos vis eina ir eina į bulves. Neturėjom gero šuns, kuris aplakstytų avių būrius ir kiaules išvytų iš bulvių. Mūsų šuo visą laiką gajinojosi paskui žuikius ir paukščius. Toks kaimo gyvulių prižiūrėjimas piemeniukus labai išvargindavo. Kaime nei man, nei kitiems vaikams nebuvo laisvų dienų. Jei neganyti, tai turi dirbti lauke. Ir taip nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo. (B.d.)

pasirašytas tarp Vatikano ir Pasaulinės Liuteronų sąjungos per Reformacijos šventę, 1999 metais spalio 31 d. Augsburgė, Vokietijoje. Kaip atsi-mename, Deklaracija tvirtina, kad po trisdešimties metų dialogo liuteronų ir katalikų Bažnyčios priejo prie konsenso dėl išteisinimo doktrinos, būtent, mes esame išteisininti per Dievo malonę tikėjimu, o dar-bai plaukia iš išteisinio žmo-gaus.

Iš tikrųjų tai buvo istorinis įvykis bent dviem atžvilgiais: pirmą, vien dėl to, kad iš-teisinimo doktrina buvo di-džiausia priežastis visuotinės Bažnyčios skilimui 16-tame šimtmečiu; antra, teologinis konsensusas dėl išteisinimo yra pats pirmas sutarimas dėl pagrindinės doktrinos tarp liuteronų ir katalikų Bažnyčių nuo 16-to šimtmečio. Dar daugiau, Reformacijos laikotarpio abiejų Bažnyčių viena kitos pasmerkimai dėl doktrinų nesutarimo, kurie pastatė sienas tarp Bažnyčių, dabar yra iš-teisinimo Deklaracijos pašalinti.

Nors antro Vatikano su-vaziavimo dekretai ir pareiškimai mažai temini išteisi-nimą, tačiau pats suvaziavimas atvėrė katalikų Bažnyčiai du-ris viešam dialogui su kitomis konfesijomis, ypač su liutero-nais. Katalikų teologai ir bažnyčios istorikai per pasku-tinius penkiasdešimt metų tiksliau ir objektyviau įverti-no evangeliškos Reformacijos judėjimą ir Tridento konsiliu-mo doktrininis nutarimus. Abiejų konfesijų platus gilini-masis ir Biblijos mokymą apie išteisinimą buvo vienas lemiamų veiknių Deklaraci-jos sutarimui. Galiausiai, tau-tiniai ir tarptautiniai teologi-niai dialogai tarp liuteronų ir katalikų Bažnyčių per pasku-tinius tris dešimtmečius pa-darė išteisinimo Deklaracijos išreikštą konsensą galimu.

Ką reiškia šita Deklaraci-ja praktiškiai tarpkonfesi-niams santykiams tarp liute-ronų ir katalikų. Šiuo at-žvilgiu pranašavimas yra rizi-kingas dalykas, bet aš spėju, kad tai priklausys nuo liute-ronų ir katalikų Bažnyčių vadų ir kunigų, kaip jie pa-siektą konsensą stengsis kon-krečiai įgyvendinti.

Turbūt kiekviena parapija bent retkarčiais meldžiasi už krikščionybę vienybę. Tačiau, kaip pati malda praktikuojama, gali būti klūtis vienybės įgyvendinimui. Būkime atviri, kada skirtingų konfesijų para-pijos kiekviena atskirai mel-džiasi už krikščionių vienybę, tai gali tapti priedanga to-limesnės vienybės santykių vengimui. Malda, kuri ribojasi vien santykiavimu su Vieš-patiu, nors ji gera ir nuosirdi, yra vienpusiška ir lieka be-vaissė, jeigu ji maldininkus nepriveda prie suartėjimo, dialogo, santykiavimo ir ben-dradarbiavimo. Tada stereoti-pai apie vienas kitą pasilieka ir senosios įsigalėjusios sienos tarp skirtingų konfesijų lieka nepašalintos.

Deklaracija čia svarbi ma-ziausiai tuo, kad abipusiškas istorinis doktrininis pasmer-kimų pašalinimas turėtų pa-gerinti atmosferą tarp Bažny-čių ir parapijų ir atverti duris ekumeniniams sutarimams bei santykiams. Bent aukščiausiame lygyje tam tikri žings-niai yra planuojami.

Gautomis žiniomis, Pasau-linės Liuteronų sąjungos pre-zidentas vysk. Christian Krause, po privacios audiencijos su popiežium Jonu Paulium II, gruodžio 9 d., priėmė kvietimą dalyvauti, kartu su kitais protestantų Bažnyčių vadais, ekomeninėse pamaldose Ro-moje sausio 18 d., šių metų

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Parduodamas gerai išlaikytas, valstybinį testą praėjęs automobilis Plymouth Volare Coupe 1979 m. Skambinti vakarais po 7 val. Romui arba palikti žinutę tel. 773-890-0188.

Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, vaikus, gali gyventi kartu.
Tel. 773-581-5105 arba 773-476-7481.

Parduodamas automobilis Geo Tracker '96 m., žalias. Įnešti \$1,000 ir mokėti po \$188 mėn. 60 mėn. Tel. 708-594-1472. Palikti žinutę.

Auklė Bridgeporte ieško darbo — prižiūrėti vaiką.
Tel. 312-528-0119.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 594-4285
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call: 1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to Canada
www.immigration-service.com

Experienced painters needed. Call 8 p.m. to 10 p.m., tel. 847-808-9109, speak English or Russian.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūsių, vonių ir virtuvų įrengimas; prieštatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plėkštis ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S.Banetis, tel. 630-241-1912.

maldos savaitės — už krikščionybę vienybę pradžia — proga. Dar reikšmingiau, Pasaulinės Liuteronų sąjungos ir Pontifikato tarybos krikščionių vienybei skatinti atstovai sutiko dialogą tęsti apie Deklaracijoje neišspręstus teologinius klausimus ir, kaip pasiektus sutarimus, konkrečiai įgyvendinti.

Praktiškai kalbant, tai yra milžiniškas uždavinys nūgrauti dvasines sienas, pastatytas beveik šimtmečių bėgyje. Bet Kristaus maldos pagrindu, „tegl visi būna viena“ (Jono 17:21), ir Šventosios Dvasios vedami, kur mes galime tokio darbo atsisiakyti?

Pažymint maldos savaitę už krikščionybę vienybę, įgaus-kime ir savo kasdienines mal-das ir šią malda už tikinčiųjų vienybę Kristuje:

„Mūsų maloniausias Tėve,

su pagarba ir nusizeminę mes meldžiame Tave dėl Tavo šventos visuotinės Bažnyčios: Duok Jai Savo tikėjimo tiesos ir visuotinis taikos.

Ten, kur vyrauja neteisumas — savo teisybe Ją išvalyk:

Ten, kur jos keliai klaidingi — nurodyk jai savo kelius:

Ten, kur ji sukrypo — ištiesink ją;

Bet ten, kur ji teisinga — stiprink ir užtark ją;

Ten, kur ji vargsta — ap-rūpink ją ir

Ten, kur Ji skyla — suvie-nyk ją, mūsų šventas Dieve Tėve,

per Jėzų Kristų, mūsų Vieš-patį. Amen.

Hansas Dumpys
vyskupas lietuviams evangelikams liuteronams išeivijoje

Seattle, WA, vykusioje pasaulio verslo organizacijos WTO konferencijoje stebėjusios dalyvavę: iš k. — LB Seattle v-bos narė Irena Blekyte, Lietuvos ambasadoje Washington, D.C., dirbanti Lietuvos ekonomikos ministro patarėja Nijolė Zambaitė ir Seattle gyventojas Vytautas Lapatinas, WTO konferencijos metu atlikęs vertėjo pareigas Lietuvos atstovams.

URAGANAS NUSINĖSĖ PELNĄ

Gruodžio pradžioje per Lie-tuvą praužęs uraganas nusi-nešė ir draudimo įmonių pel-nus. Pastarosios jau pradėjo išmokėti pinigų už apdraus-tiems objektams padarytus nuostolius.

Daugiausia žalos patyrė di-džiausias draudimo bendrovė „Lietuvos draudimas“. Jai gali tekti atlyginti apie 3 mln litų uragano padarytų nuostolių. Nors tai nėra didelė suma, ta-čiau dėl šių išmokų bei anks-čiau atlygintų nuostolių zem-dirbiams dėl sausros išdegus apbrastais pasėliams,

bendrovė metus gali baigti nuostolingai.

„Lietuvos draudimui“ nuos-tolingiausi du uragano siau-tėjimo atvejai — nugriautas mobiliojo ryšio „Omnitel“ re-transliacijos bokštas Melnra-gėje ir apgadintas laivas Klai-pėdoje.

Draudimo imonė „Preventa“ didelių nelaimingų įvykių iš-vengė, tačiau už nuplėštus namų stogus bei apgadintus automobilius turės išmokėti apie 150,000 litų.

Negalutiniais skaičiavimais uraganas Lietuvoje padarė nuostolių už 30 mln. litų.

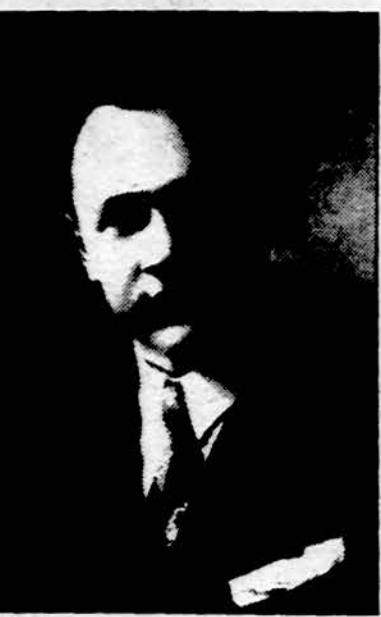
R.J.

Lietuvių išeivių Čikagoje ir taip jau negausios agronomų ir miškininkų gretos vėl patyrė naują smūgį — mirė diplomuotas agronomas ir miškininkas Jonas Kriščiūnas. Jis buvo vienintelis šių dviejų Lietuvai taip svarbių sričių specialistas, nepaprasto darbštumo ir sugebėjimo žmogus.

Gimė 1904 m. birželio 11 d. Pakalniškių kaime, Gelgudiškių valsčiuje, Šakių apskrityje. Tėvai — Juozas ir Marija (Kluonytė) Kriščiūnai turėjo 50 ha ūkį. Jonukas, eidamas 8-9 metus, mokėsi rašyti ir skaityti pas keliaujantį kaimo „daraktorių“. 1914 m. pradėjo lankyti Gelgudiškių pradinę mokyklą lietuvių, rusų ir vokiečių kalba. Ją baigė 1917 m. Metus dirbo tėvų ūkyje, o 1918 m. pradėjo dirbti vietinėje plytinėje. Darbas buvo labai sunkus, bet padėjo jam susitaupyti pinigų mokyti toliau. Tada, privačiai pasirašęs, įstojo į Jurbarko gimnazijos 3 klasę ir 1923 m. baigęs 5 klases, išlaikė stojamuosius egzaminus į Dotnuvos Žemės ūkio technikumą, kur 1927 m. baigė miškininkystės skyriaus miškininko laipsniu. Buvo paskirtas vyr. eiguoliu Prienų Marijampolės urėdijoje. Baliauskių girininkijoje, o po 3 mėnesių Kleboniškių girininku.

1928 metais perkeltas girininko pareigoms į Kėdainių miškų urėdiją, kur arti buvo Dotnuvos Žemės ūkio akademija. Jonas troško daugiau mokslo, bet tuo metu akademijai miškininkystės fakultetas buvo jau uždarytas, tai įstojo į agronomijos skyrių. Po įtempto darbo, eidamas girininko pareigas, 1937 metais išlaikė diplominius egzaminus ir gavo agronomo laipsnį. Pasitaikius proga ir gavęs banko paskolą, nupirko 50 ha žemės ir pradėjo ūkininkauti. Jau buvo sukūręs šeimą, su Janina Kožėnauškaite. 1941 m. rusams okupavus Lietuvą, ūkis buvo atimtas (nacionalizuotas), o išvengus išvežimo į Sibirą, buvo paskirtas Ariogalos miškų urėdo pavaduotoju ir tose pareigose išbuvo iki 1944 m., kai vėl į Lietuvą grįžė komunistai. Tuomet pasitraukė su šeima į Vakarų.

Kelias arklinias vežimais. Šeima sudarė 3 berniukai ir viena mergaitė, kuri dėl kelionės sunkumo mirė. Vokiečiai arkliai atėmė. Tik žandarų, kuris buvo prūsų lietuvius dėka, gavo kelialapį traukiniu ir laimingai paspruko nuo bolševikų. Pasiekė lietuvių pabėgėlių stovyklą Sedorf ir Diepholce. Vokietijoje gimė dar vienas sūnus Mindaugas-Povilas. 1949 metais su žmona Janina ir sūnumis Algirdu, Kęstučiu, Vytautu ir Mindaugu emigravo į JAV. Vėliau per-

Jonas Kriščiūnas.

sikėlė į Čikagą, kur sunkiai dirbdamas rūpinosi šeima, kuri padidėjo dar dukrele Aušra. Vaikus leido į mokyklą, o patys, šalia darbo, įsijungė į lietuvių išeivių kultūrinės bei tautinės organizacijas. Jonas dalyvavo agronomų ir miškininkų sąjungoje ir, kiek laiko leido, nevenė organizacinių pareigų. Miškininkų sąjungoje buvo valdybos nariu, įvairiose kitose pareigose, visuomet jas atlikdamas stropiai ir sumani. Dar Vokietijoje, keliaudamas per Rytprūsius, patyrė, kad vietos gyventojai dar kalbėjo sena mažlietuvių, prūsų kalba. Tai jam padarė didelį įspūdį. Jie sakė: „Jūs ir mes esame tie patys. Naujieji — spausdinant Henriko Tamašausko atkarpą: „Dona laicio Lietuva“, Jonas pasaukojo nemažai pinigų, kad ši atkarpą būtų išspausdinta knygoje „Lietuviškasis Pamarys“, kas ir buvo padaryta. Lietuvos meilė, šeimos meilė ir sąžiningas blaivus darbas buvo pagrindiniai Jono gyvenimo bruožai. Žmonai Janinai 1983 m. rugsėjo 20 d. išvykus amžinybėn, Jonas toliau savo darbą sumanumu vertėsi namų pirkimu, taisyimu ir nuomavimu. Sunkiai dirbdamas, Jonas ir jo žmona sugebėjo išleisti į mokyklą savo visus vaikus: Algirdas, vyriausias sūnus — medicinos daktaras, Kęstutis — diplomuotas inžinierius, Mindaugas taip pat diplomuotas inžinierius, Vytautas specializavosi elektrikos srityje. Tėvelio įtakoje dukra Aušra, baigusi mokyklą, pasuko į nekilnojamo turto pardavinėjimo sritį ir gabiai veda „First Rate Real Estate“ įstaigą.

Duktės rūpestingose globose, sūnų lankomas ir prižiūrimas, Jonas, sulaukęs gražaus amžiaus, užbaigė savo darbą gyvenimo dienas. Lietuvos miškininkai, agronomai ir visa lietuvių bendruomenė linki Jam ramaus poilsio svetingoje Amerikos žemėje.

J. Žebrauskas

ONA BALČIŪNIENĖ- TAMULEVIČIŪTĖ

(1913.VI.25 - 1999.IV.14)

Poetė ir rašytoja Ona Tamulevičiūtė ši pasaulį išvydo ūkininkų šeimoje Brokaraitės kaime, Merkinės valsčiuje, Alytaus apskrityje, taigi, Drūkšioje. Nenuostabu, nes dukrai yra dainų ir grožio megetai. Mokėsi Merkinės pradinėje mokykloje ir vėliau gimnazijoje. Alytuje mokėsi buhalterijos ir mašinraščio kursuose. Nuo 1935 iki 1937 m. studijavo lituanistiką Kauno Vytauto Didžiojo universitete, o Lietuvai atgavus Vilnių vieną semestrą sėmėsi žinių medicinos fakultete, bet nuo 1942 m. grįžo studijuoti lituanistiką, jai buvusią arčiau širdies. Dar gimnazijoje rašė eilėraščius, o nuo 1937 m. jos korybos poezija pasirodė ir

spaudoje. Po gyvenimo Vokietijos stovyklose, jau Amerikoje, 1962 m. slapyvardžiu Audronė išleido savo kūrybos rinkinį „Beržų pasakas“. Antras rinkinys „Žinginiai takeliai“ pasirodė 1966 m., o trečiasis, rinkinys „Tik tau ir man“ išėjo iš spaudos 1969 m. Dar vienas poezijos rinkinys „Laužai ir kibirkštys“ skaitytojus pasiekė 1972 m. Audronės kūryba gausi jaunystės dienų prisiminimų, sielos išgyvenimų ir tėvynės ilgesio posmų, tinkamų dainoms. Nemažai kūrė religinėmis temomis ir apmąstymais.

Ištekėjusi už architekto, buvusio aktorius ir karininko Broniaus Balčionio, sulaukė dviejų sūnų. Priartėjus pensi-

Artėjant XX amžiaus pabaigai, toli nuo gimtųjų namų, Liepalotų kaime, Bobelių valsčiuje, Šakių apskrityje, gimusi 1905 metų vasario 18 dieną, nuo Lietuvos tolimoje Kalifornijoje, Los Angeles mieste 1999 m. gruodžio 16 dienos ankstyvą rytą mirė tyli rašytoja Petronėlė Orintaitė-Janutienė, išgyvenusi 94 metus, 9 mėnesius ir 28 dienas.

Liūdna žinia greitai pasklido lietuvių visuomenėje, ne tik Los Angeles, bet ir kitose lietuvių gyvenamose vietovėse. Tautiečius buvo pasiekusi žinia, kad dar gyvai rašytojai lietuviai rašytojai išeivijoje paskyrė laurų garbės vainiką, kaip išleisusią ir neseniai užsienio lietuvių pasiekusią paskutinę (iki šiol) jos knygą „Būk žmogus, žabulii!“ Kur gauti tą knygą, išleistą „Varpo“ leidyklos, Savanorių pr. 18a, 3000 Kaunas. Tuojau sužino, kad Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje Jos prisiminimui gruodžio 20 d., 7:30 val. vakaro rožinis, o gruodžio 21 d., 10 val. ryto šv. Mišios vėlonės priminimui ir atsiminimui su visuomene. Mišioms vadovavęs kun. Stanislovas Anuzis pasakė ir gerai parengtą pamokslą. Giedėjo parapijos choras. Trumpas visuomenės bendravimas parapijos šventoriuje, kieme. Karšta laidotuvių įstaiga saugos užšaldyta, kada nors pavasarį nugabens Lietuvon, palaidos Kudirkos Naumiesčio kapinėse.

Kaip lietuviams įprasta, visi dalyvavusieji pakviesti užkandžiui. Vėlonė buvo prašiusi, kad ją laidojant niekas neskaitytų kalbų, nepirktų gėlių, norintieji gali aukoti Vėlonės vardu lietuviškai mokyklai ar panašiam vienetui Lietuvoje. Kai iš Čikagos gausime atitinkamus duomenis, Los Angeles kultūrininkai surengs Petronėlės Orintaitės-Janutienės pagerbimą.

P. Orintaitė-Janutienė yra

jos amžiu Balčionai apsigyveno Manahawkin miestelyje, New Jersey valstijoje, kur Broniaus bičiulis ir kartu baigęs Karo mokyklą Zigmars Raulinaitis (Bronius) baigė pirmuoju, o Zigmars antruoju nužūrėjo gretimai pastatytus namus ir nusipirkė apsigyveno. Abi šeimos gerai sugyveno, tačiau Broniui ėmus negaluoti Onai teko vyro slaugyti ir priežiūros pareigos. Tačiau palengva ir Audronė turėjo kovoti su apėmusia liga ir pati buvo reikalinga globos. Dabar bičiulis Zigmars turėjo globoti ir Bronių, ir Oną.

Mudu su žmona buvome apkanę tuodu draugus, o paskutinį kartą gavome trumpą laiškelį iš Onos, nes ji visada rašydavo laiškus už vyrą, tik 1998.VIII.8 d., mums persikėlus iš Vistos į Atasadero, CA. Bet Onutė niekad laiškuose neminėdavo nei apie savo, nei apie vyro negalavimus ar ligas. Tik po š.m. Kalėdų apie Onutės mirtį mums taip pat labai trumpai pranešė Z. Raulinaitis. Jis rašė, jog jam teko kasdien vežioti Bronių Balčioną lankyti žmoną ligoninėje, o vėliau ir prieglaudos namuose, nes Bronius buvo jau nepajėgus vairuoti. Namų darvęs Bronius persikėlė pas jaunesnįjį sūnų Rytį, į Pennsylvaniją.

Onai Audronei neteko apkanėti savo tėviškės. Liko tik jos sukurtyti dainoms tožiniai, kupini Tėvynės ilgesio. Tebūnie jai lengva svetingosios Amerikos žemė.

A. Mironas

daug parašiusi, spausdino įvairioje lietuviškoje spaudoje, išleido daug knygų, yra išverstų į svetimas kalbas. Jos raštai pasizymi sklandžia lietuviška (suvalkietiška) rašyba, daug realybės, liaudiškos lyrikos, vietomis įpina dainų ar poezijos posmų. Rašė ir jaunimui. Ji laikėsi savosios, gimtosios, švarios lietuvių kalbos. Tą patį nuostabią išlaikė keletą dešimtmečių gyvendama tremtyje, paskutiniaisiais metais Kalifornijoje.

Vilniuje, Lietuvos Rašytojų sąjungos leidyklos 1994 metais išspausdintoje „Egzodo rašytojai. Autobiografijos“, Petronėlė Orintaitė apie save rašė:

„Pernelyg ilgą ištisio mano dienų ir darbų kelionės juosta. Ir apstūs kraiciai mišriom spalvom, pinklom drobėm nu-margo. Kai atsigrežiu atgal, ir laiko ūkanose vos įmatom vaikų žvilgsnių pradžia, net nustembu; ten kone suvis man svetima mergaitiukė pas-kui žalsvus žaisliukas ar plai-val. vakaro rožinis, o gruodžio 21 d., 10 val. ryto šv. Mišios vėlonės priminimui ir atsiminimui su visuomene. Mišioms vadovavęs kun. Stanislovas Anuzis pasakė ir gerai parengtą pamokslą. Giedėjo parapijos choras. Trumpas visuomenės bendravimas parapijos šventoriuje, kieme. Karšta laidotuvių įstaiga saugos užšaldyta, kada nors pavasarį nugabens Lietuvon, palaidos Kudirkos Naumiesčio kapinėse.“

Jei kas dar prisimena — stebėdamiesi pritarime: taip ar panašiai dar ir mūsų atmintyje išlikę. Taip, tai buvusios Lietuvos miglos.

Algirdas Gustaitis

A. A. IRENA GARUNKŠTIENĖ

Irena Garunkštienė

Lapkričio 14 d. Severna Park, MD, dukters Eugenijos globojama, po ilgus ir sunkios ligos mirė Irena Daugvilaitė-Garunkštienė.

Buvo gimusi Panevėžyje, Lietuvoje. Į Vokietiją su tėvais Vaclovu ir Zinaida Daugvilais ir broliu Leonu pasitraukė 1944 metais ir apsigyveno Ravensburge. Siekdama mokslo, 1946 m. Irena persikėlė į Muencheną, kur studijavo ekonomiką. Čia gyvendama susipažino su būsimu vyru Bronium Garunkščiu ir prieš išvykdama su tėvais į Ameriką susižiedavo. Netrukus Broniui su tėvais Jonu ir Marija Garunkščiais atvykus į Ameriką, 1949 m. spalio 8 d. jaunieji ir sumainė žiedus Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyn, NY.

Irena buvo linksmo būdo, nuoširdi draugė, pavyzdinga motina. Reikėsi skaudų veikloje, priklausė NY vyr. skaudų židiniui „Vilijai“, kurį laiką priklausė Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitei, buvo skaudų tėvų komiteo pirmininkė. Priklausė ir kitoms lietuvių organizacijoms, jas rėmė.

Daugelį metų išgyvenusi Je-

Pagyvenusi Amerikoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, kitokie atminimai kur nors tolimame atminties kraštelyje buvo ar baigia išnykti.

Mažutis gabalėlis iš knygos „Būk žmogus, žabulii!“. Pasakojimas pavadintas „Atmatų atšlaitė“. Gabalėlį paskaitykime:

„Seva, smagiai pasisvyruodami, alkūnėm klesčiodami, meiliai susikibę — pusbernioko dešinė moteriškos derlių liemenį apgnybusi maigo — prakėblona įdomi pora. Jisai tarpais jai ausin ką tarstelia, šeriuotai pažandę priglaudę, ir abu ūmai atapom burnom sugvarena. Riebulė gražuolė (žinoma, nešukuota, kaipgi skirsies iš mados?), nutukusi pagurklį užvertusi, tingiai žvilgsio į vijkio vyrelį prakaulų veidą: jisai auglus kaip smaigas, bet gal tik trečdalis jos ipeneto kūno svorio! Mergina rausvom audeklinėm šlepetėm basnirčia įsiavusi, letvežiškai šlepi, storulės blauzdos lyg pietos drėblia tešla liulia, cementinį šaligatvį vangiai tapnojant. Ryškiai gėlėta raukšlė šleibė tuklaus moteriškumo apvalybės dukliai sutalpa. Ji šypsoi, riebiai užputusiom akutėm išmigusi į liekno palydovo gelsvą, rututę barzdelę. Jai nė kam ko, kad jo švarkelis gerokai atprūšęs, net ar tik nė nuogali kūną be marškinių pridengęs — kaip to laimingojo anoj pasakoj, kur nuvedė karaliui parodyti tikrai laimingą žmogų... O vyrelis alkūnė pro rankovės skylę pliku gumburu barkšo...“

Petronėlė Orintaitė-Janutienė dar pamėnėsim, pagerbėsim. Liūdime drauge su Vėlonės vyru, šeima.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

SALOMĖJA ENDRIJONINĖ

Jau suėjo penkeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Žmoną, Motiną ir Senelę, kurios netekome 1995 m. sausio 20 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai Amžiną Ramybę.

Už a.a. Salomėjos sielą šv. Mišios bus aukojamos 2000 m. sausio 23 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai prašome gimines, darugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti a.a. Salomėją maldoje.

Nuliūdę: vyras, vaikai ir anūkai.

PADEKA

A. + A.

Dr. ELENOS BALČIŪNIENĖS

Šeima širdingai dėkoja giminėms, draugams ir Aukšinio Krašto Lietuvių Bendruomenei už dalyvavimą laidotuvsė, gražias gėles ir aukas Lietuvių Fondui.

A. a. Elena palaidota šalia savo vyro a.a. Valerijono 1999 m. gruodžio 29 d. Forest Lawn Memorial Gardens, Pompano Beach, FL.

Su meile,

duktė Danutė, anūkai ir proanūkai.

Brangiam Pusbroliai

A. + A.

Dr. KĘSTUČIUI AGLINSKUI

mirus, jo žmoną dr. JUZĘ, sūnų dr. AUDRIŲ, jo šeimą ir gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Vytautas, Vladas ir Raminta Sinkai

A.A. KUN. EDUARDAS STATKUS

1999 m. gruodžio 26 d. Spectrum East ligoninėje, E. Grand Rapids, MI, mirė kun. Eduardas Statkus, sulaukęs 91 metų amžiaus. Pastaruosius kelerius metus vėlonis gyveno senelių namuose.

Kun. Statkus gimė 1908 m. kovo 9 d. Pikeliuose, Žemaitijoje, ūkininkų Juozo ir Marijos Statkų šeimoje. Lankė Mažeikių gimnaziją ir Telsių kunigų seminariją. Į kunigus Telsių katedroje buvo įšventintas 1938 m. balandžio 16 d. Kunigo darbą dirbo Kvedarinoje. Vėliau — Kartoje, Palangoje, Tauragėje ir Švėkšnojė. 1944 metais nuo bolševikų teroro pasitraukė į Vokietiją. Po karo, negalėdamas grįžti į tėvynę, aptarnavo lietuvių įvairiose karo išvietintųjų (DP) stovyklose, Vokietijoje.

Į JAV atvyko 1951 metais ir pastoracinį darbą dirbo įvairiose vakarų Michigano parapijose. Ilgiausiai išbuvo Sacred Heart parapijoje (1974-1990). Daugelį metų vėlonis aptarnavo ir Grand Rapids lietuvių katalikus, nes jis gerai mokėjo ir latvių kalbą. Reikalui esant, mieliai pavaduodavo ir Šv. Petro ir Povilo parapijos lietuvių kunigus Joną Žvirblį ir vėliau Antaną Trešką.

Kun. Statkus buvo labai darbštus, nuolankus, kuklus ir draugiškas žemaitis. Jį mėgo ir mylėjo visi — jauni ir seni; ir lietuviai, ir latviai, ir amerikiečiai. Žmonės ypač mėgo jo trumpus ir sklandžius pamokslus.

Laidotuvės įvyko Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje. Pradedant Mišias buvo sugie-

Kun. Eduardas Statkus

dotas Lietuvos himnas. Šv. Mišias aukėjo vyskupas Robert Rose su gausiu būriu kitų koncelebrantų. Labai gražų ir prasmingą pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Dennis Morrow. (Kun. Morrow yra lietuvių ir airių kilmės. Jis neblogai kalba lietuviškai ir labai rūpinasi lietuviškais reikalais.) Lietuviškas giesmės giedėjo parapijos lietuvių choras. Latviai vieną giesmę sugiedojė latviškai. Laidotuvėse dalyvavo arti 30 kunigų. Vėlonis palaidotas Šv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse prie lietuviško kryžiaus, prieš kelietą metų pastatytą Grand Rapids lietuvių bendruomenės rūpesčiu.

Grand Rapids lietuviai ilgai pasigėdėjo mielo kunigo. Baigdamas cituojau maldą iš kun. Statkaus mirties atminimo lapelio: „Dieve, Tu savo tarną Eduardą pašaukė į apaštalių įpėdinių eiles ir suteikė jam kunigo garbę, todėl priimk jį ir į amžinąją jų šeimą. To prašome per Kristų mūsų Viešpatį“.

V.J.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ redakcijai reikalingi vartoti Macintosh kompiuteriai. Bet kokie modeliai. Jeigu kas turi Macintosh kompiuterį ir daugiau jo nenaudoja, „Draugas“ mielai priimtų. Tokia auka gali būti nurašoma nuo mokesčių.

Cicero apylinkės ir Šv. Antano parapijos lietuviai nuosirdžiai dėkoja tautiečiams, atsilankiusiems sekmadienį, sausio 16 d., į 11 val. lietuviškas šv. Mišias ir moraliai paremusiems Cicero parapijiečius tą sekmadienį. Arkivyskupijos vadovybei įsiterpus, parapijos klebonas nesurengė apklausos parapijoje, ir tuo tarpu jokių pakeitimų dėl sekmadienio šv. Mišių nėra. Tačiau klebonas ir toliau deda pastangas, kad įvestų šv. Mišių laiką palankesni mėsikiečiams. Lietuviai, ypač nauji atvykėliai, norintys įsiregistruoti Šv. Antano parapijoje, prašomi kreiptis į kun. Kęstutį Trimaką sekmadieniais po lietuviškų 11 val. šv. Mišių.

JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė Vasario 16-osios minėjimą rengia vasario 13 d., sekmadienį, 2 val.p.p. Libertyville Civic Center (135 W. Church Str., Libertyville, IL). Visi kviečiami.

„Šalom“, Čikagoje leidžiamas mėnesinis žydų žurnalas rusų kalba (1999 m. gruodžio mėn.), rašo apie lietuvių poetą Sigitą Geda. Žurnalo korespondentas Izraelyje pasakoja apie neseniai išleistą S. Gedos esė knygą, kurią poetas parašė, aplankęs žydų valstybę. S. Geda į šalį žvelgia kaip susidomėjęs keliautojas, poetas ir filosofas – įdėmiu, skvarbiu ir pagarbiu žvilgsniu.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės nariams pranešama, kad sausio 23 d., sekmadienį, 12 val., Šaulių namuose šaukiamas susirinkimas. Visiems nariams dalyvavimas būtinas.

Marta M. Trumpjonas, Naperville, IL, kartu su „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė dar 100 dol. dienraščio leidybai paremti. Labai ačiū!

Aktorė Irena Leonavičiūtė skaitys Janinos Degutytės eiles poetės atminimo vakaro – jos mirties 10 m. metinių minėjimo metu. Vakaras vyks vasario 4 d., penktadienį, 7 val.v. Jaunimo centro kavinėje. Fleita gros muzikę Giedrė Kazakauskaitė, fortepijonu pritarąs Richardas Sokas. Ši vakarą rengia Lietuvių rašytojų draugija. Visi kviečiami.

Tėvo Alexander Dargis 30 metų mirties sukakties proga (mirė 1964 m. rugpjūčio 20 d.) Marcella Lain paukojo „Draugui“ 1,500 dol. Nuosirdžiai dėkui.

Šį penktadienį, sausio 21 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, savo ausimis išgirsite naujas ir senias pamėgtas „Dainavos“ vyrų okteto atliekamas dainas, savo akimis išvysite muzikaliuosius lietuvičius. Vakaras prasidės 7:30 val.v. (užkandžiai), 8:30 val.v. – okteto programa. Bus galima pabendrauti su draugais, nusipirkti naująją okteto kompaktinę plokštelę ar kasetę. Pobūvį ruošia Čikagos Lietuvių jaunimo sąjunga.

Pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, Vytautas ir Stasė Zemaičiai, North Riverside, IL, pridėjo 100 dol. auką. Esame labai dėkingi!

Kęstutis Petrauskas, Laguna Beach, CA, atsiuntė „Draugui“ 300 dol. paramą. Tariame širdingą ačiū!

KVIEČIAME Į KNYGOS KLUBĄ!

Balzko lietuvių kultūros muziejus kviečia visus, kurie domisi lietuvių literatūra, apsilankyti muziejuje šeštadienį, vasario 5 d., 1 val.p.p. Bus steigiamas lietuvių literatūros skaitymų ir pokalbių klubas. Klubui vadovaus Genė Višmirskienė. Popietės metu bus galima pasivaikinti arbata ir saldumynais. Įėjimas – nemokamas.

Iš arti

ir iš toli

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ KŪČIOS

„Newsletter“, Pennsylvanijos Lietuvių piliečių draugijos laikraštėlis, pasakoja, kaip jų draugijos nariai šventė Kūčias. Vakarienes, į kurias susirinko apie 150 svečių, metu buvo lauziami kalėdačiai, valgoma silkė, žuvis, burokėlių sriuba, grybų salotos, agurkų pienas su kūčiukais, geriamas spanguolių kisielis. Savanoriai Ruth Burdulis, Agnes Kuzin, Tillie Milauskas, Lorraine Yucius, Nancy Binkney, Jay McCloskey, Nancy Patton, Marcella Zizza, Albina Kuzin, Agnė Bolshakov ir Danutė Miselis Kūčių vakarienei ruošė kelias dienas. Prie stalo patarnavo Prince of Peace bažnyčios jaunimas.

Naujaisiais Vakarų Pennsylvanijos Lietuvių piliečių draugijos vadovais išrinkti: Ben Burdulis (prezidentas), Pete Stanley (viceprezidentas), John McCloskey (sekretorius), Agnė Kuzin (izdininke) ir Vytas Miselis (finansininkas).

Piešė Aleksytė Stalonytė, Čikagos lit. m.-los 4 skyriaus mokinė

MINTYS PAGALVOJIMUI

Jeigu manęs kas paklaustų, ko žmogus gyvenime daugiausia yra reikalingas, trumpai atsakytiau: mokslo, mokslo ir dar kartą mokslo, kurio galima ir būtina visiems pasisemti, ir ne vien tik mokykloje. Sakoma, kad tikėjimas yra dieviškoji malonė ar dovana, bet ir čia reikalinga žmogaus gera valia. Mokslo padedamas jis gali pastebėti dieviškosios esmės nekintamus dėsnius. Ne mokslas žmogų kartais nuo Dievo atitolina, bet mokslo apie Dievą supratimo neturėjimas.

Gilioji Lietuvos senovė mus moko, kaip narsūs buvo mūsų protėviai, kaip šimtus metų atsilikę prieš gausesnius priešus ne todėl, kad jie buvo fanatikai, gindami savuosius dievus ir sodybas, bet dėl to, kad giliai tikėjo jų dievus buvus amžiniais, teisingais, jie tikėjo ir gynė amžiną tiesą. Tai tarytum iš Naujojo Įstatymo paimtos mintys!

Petras Mačiulis
Mokslo daktaras, rašytojas, visuomenininkas

GAILESTINGUMAS

Onutė, eidama mokyklon, gavo iš savo mamos pinigėlių pyragiui nusipirkti.

Buvo šaltas žiemos rytas. Šalia gatvės stovėjo ir drebo nuo šalčio labai senas pavarėlis.

— Jis toks senas ir menkas! — tarė Onytė. — Gal vargšas šiandien dar nieko nevalgė!

Padavusi seneliui savo pinigėlių, ji greitai nubėgo mokyklon.

Ksaveras Sakalauskas-Vanagėlis.

PAUKŠTELIO PRAŠYMAS

Kur sustoju — šaltas sniegas

Ant plikų šakelių,
Nerandu grūdėlio menko
Ant snieguoto kelio.

Gelia kojas ir snapelį,
Rieda ašarėlės,
Kaip iškęsiu aš, matytis,
Šaltį žiemužėlės?

Rask, vaikeli, man,
sparnuotiui,
Menką trupinėlį, —
Už jį vieną tau ciulbesių
Visą vasarėlę.
(Iš „Tėviškės tu grafi“)
P.S. Kas galite, padėkite paukšteliams žiemą.

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA

Martynas Mažvydas parašė ir išleido pirmąją lietuvišką knygą. Jis buvo protestantų

Ferynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačias. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

kunigas. Tą knygą parašė 1547 metais ir išspausdino. Šios knygos buvo toks pavadinimas: „Katekizmas“. Ši knyga buvo išspausdinta lotyniškais raidėmis, ne rusiškais. Knyga labai svarbi, nes lietuvių norėjo skaityti ir rašyti lietuviškai, ne rusiškai, lenkiškai ar vokiškai.

Laura Šeštokaite,
Philadelphia's Vinco Krėvės
lit. m.-los mokinė („Bitutė“)

KALĖDŲ ATOSTOGOS

Šios atostogos buvo labai smagios. Du ar tris kartus buvome apsipirkę su draugais. Ėjome filmų pžiūrėti „Beavis and Butthead de America“. Buvo juokingas filmas. Kalėdų proga gavau žaidimą „Donkey Kong Country 3“, Nikies batus ir dar kitokių gėrybių. Atostogų metu čiutauzu patinžom. Dar buvau pas drauges ir daug kalbėjau telefonu.

Ugnė Adikevičiūtė

Aš šventes praleidau namuose su šeima. Kalėdų dieną mes gavome dovanų. Gavau du žaidimus. Atėjo mano tėtis ir mamos giminės, gražiai praleidome laiką. Paskiau ėjau pas savo krikšto tėvus. Dar slidinėjome. Naujus Metus praleidau pokilyje.

Linas Šanlys,
Lemonto Maironio lit. m.-los mokiniai (1996/97 m. metraštinis)

GRAŽIOS KALĖDOS

Kalėdų šventių metu, viskas yra labai gražu mūsų namuose. Namas papuoštas lempučių, kalėdų eglutės irgi gražiai papuošta. Prieš Kalėdas visi šeimos nariai važiuoja pirkti dovanų. Mes visi kepame sausainius ir laukiame tos nakties, kada Kalėdų senelis mus aplankys. Kočioms mes nuvažiuojame pas močiutę, ten jau randame visas teigėtas ir dedes. Pavalgomės gardžiai paruoštą Kūčių vakariene ir tada pasidaliname dovanomis. Paskiau važiuojame į Berniukų Mišias ir po to — namo. Kalėdų rytą mes pasidaliname tomis dovanomis, kurias paliko po eglutės Kalėdų senelis.

Milda Plioplytė,
Čikagos lit. m.-los mokinė

KALĖDOS PAS ZUKUTĮ (Tėsinys)

Kai jau gerokai buvo prisioškė, tada visi susėdė prie stalo, apraudo visokiais pyragiais, saldainiais ir kitokiais skanumynais. Aldytė pasodino zuikiai patiektame stalo gale, garbingiausioje vietoje, ir buvo labai paslaugūs ir geri. Iš kiekvieno jų turėjo paimti po pyragaitį ar saldumyną. O skanumėlis jų! Niekada mergaitė nebuvo dar tokių ragavusi.

Visi daiktai ir valgiai čia buvo nepaprasto švarumo ir skaidrumo, lyg permatomi. Pačios palapinės sienos švietė iš katin kur einantis šviesa ir sklaidė tą nuostabią muziką ir giesmės garsus.

Staiga vienas zuikučių užlėkė ant apenigto kalno, pakraipė savo žilus ūsus, pajudino ilgus ausis, pasistojė ant paskutinių kojų ir, mosuodamas priekinėmis, lyg rankutėmis, ėmė deklamuoti savo plonų balseliu:

Kalėdų džiaugsmas
snaigėmis krinta
Ir spindi padangiu
zvaigždėle.
Kalėdų džiaugsmas sieloje
švinta,
O gaudžiantis varpas
pabudina temę.

Dieviškas džiaugsmas
Betliejui gimė
Ir aidai naktį piemenėlių
rageliais.

Tą džiaugsmą dangaus
angelėlis pažymi
Gerųjų vaikučių veideliu.

Iš džiaugsmo pašoka
meškiukas,
Zuikėlis nuliuko iš laukais,
Žaislų maltinėliai jau
sukas, —
Džiaugiuosi ir aš su visais!
Pranas Naujokaitis
(Bus daugiau)

GALVOSŪKIO NR. 51 ATSAKYMAS

Mokytojas pirkio 19 knygų.

GALVOSŪKIO NR. 52 ATSAKYMAI

1. Kojinė, 2. dovanos, 3. maišas, 4. Kalėdos, 5. ūsai.

GALVOSŪKIO NR. 55 ATSAKYMAI

1. Lietuvos - Lenkijos valstybėje etmono titulas buvo vartotas iki 1794 metų. Nuo tada atsirado naujas titulas „generolas“, juo pirmasis buvo Tadas Kosciūška. 1918 m. atkūrus Lietuvos valstybę, lietuvių kariuomenės pirmasis generolas buvo Silvestras Žukauskas. (L.E. 8-230 ir 232; H. L. Gaidis, Lietuvos generolų laispos ženklai, „Draugas“ Nr. 158, 1989.VIII.15). B. Iš Rygos į Vilnių ir Taliną nuotolis yra vienodas. C. Rusų istorinėse knygose ir lietuvių enciklopedijoje rašoma, kad Petro Didžiojo žmona Morta buvo lietuvaite valstietė. Pereidama į stačiatikių tikybą, ji gavo Kotrynos I vardą. Caras ją vedė 1712 metais. Ji jam pagimdė 11 vaikų. Ši Kotryna 1724 metais buvo vainikuota Rusijos imperatore. 1725 metais Petru Didžiajam mirus, ji tapo Rusijos valdove — carine. (L.E. 22-384, Boston, 1960; plg. A. Gailionienė, „Draugas“, 1996.XII.17). D. Aukščiausias statynas Lietuvoje yra Vilniaus televizijos bokštas. Jo išmatavimai: 326.47 m. Jo skersmuo apačioje yra 15 m, o viršuje 8 m. Šis bokštas buvo pastatytas 1980 m. ir tuomet pagal aukštį šeštas pasaulyje. E. Dailininkai piešia Kristaus perkaltes delfinus, bet istorijos mokslininkai teigia, kad vėlyvųjų perkaltes per rėšus. Viešpaties kojos buvo perkaltos atskirai dviem vinimis. (G. Ricciotti, „Kristaus gyvenimas“, 888 psl., London, 1962).

KATRAS GERIAU MATO

Vieną kartą pasitaikė susitikti džiūkui su žemaitiu. Pastarasis norėdamas pasirodyti esąs labai stiprių ir žvalių akių, smiliu pirštu nutaikė į tvoros metą, stovėjusį už kokių šimto žingsnių nuo juodųjų ir sako džiūkui: — Veizėk, veizėk, ar matai: ten kuisis (uodas) tupi! — Tai, Dziovuli — dar ir kairiaja akyc mirksi! — nusidziyvi džiukas.

GALVOSŪKIS NR. 71

72645831 x 9 =
653812479.
Čia paprastas daugybos veiksmas, bet jis skirtingas tam tikru atžvilgiu, kurį turėtumėte atpažinti. Įsisiūkite gerai į skaitmenis. Kas teisingai atspės, gaus 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 72

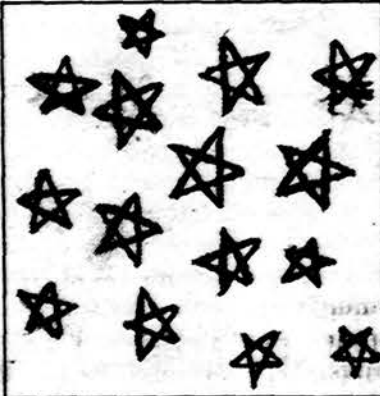

(Piešinėlis). Suskaituokite, kiek yra trikampių šioje Kalėdų zvaigždėje. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 73

Turime skaitvardį tryys. Kuris tai linksnis? Pakeiskite vieną raidę taip, kad gautumėte šio skaitvardžio galininką. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 74

(Zvaigždynas). Nupiešta 15 zvaigždžių, tai maža dalis dangaus skliauto. Tarp tų zvaigždžių nupieškite didelę penkiakampę zvaigždę, kuri vaizduotų tą zvaigždę, kuri atvedė Tris Išminčius (karalius) į Betliejų. Toji zvaigždė neturi liesti kitų zvaigždžių, jos turi būti aplinkui, tik viena zvaigždė turi būti didžiosios zvaigždės viduryje. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 75

A. Ar šv. Rašte yra minimas balnas? B. Lietuvių pasakose vienas augalas užaugo ligi pat dangaus, kaip vadinasi tas augalas? C. Kas turi ilgiausią uodegą? D. Ką reiškia žodis horoskopas? E. Ką reiškia žodis zodiakas? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 t., o dalinius atsakymus — 5 taškai.

Atsiuntė
kun. dr. E. Gerulis

— Seneli, o ką vežys tiema veikia?

— Pro ledą langelį žiurdamas zvaigždes skaičiuoja.

— O kaipgi vežys skaitčius nepameta? Juk zvaigždžių — tokia gausybė!

— Man, Juozuli, atrodo, kad vežėlis ligi dešimties suskaičiuoja ir vėl iš pradžių pradeda...

— Matyti, taip ir bus. Argi tokio mažo vežio galvėlę milijonų milijonai tiltų? Tik velti laiką gaišta. Geriau raides pažinti pratintys...
Leonardas Gutauskas

„Žiburėlio“ darželio mokinukė Nora Sadauskaitė net smuiku grojo į šventę atvykusiam Kalėdų seneliui. Nuotr. Indrės Tijiūnienės

SKELBIMAI

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-778-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

• A. a. Apolonijos Papievienės atminimą pagerbdami, Jonas ir Rima Bačanskai, Hillsboro Beach, FL, aukoja \$100 Lietuvos našlaičių globos komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambant gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-387-0300, Lemont, IL

• Pratęsdami globą ateinančioms metams, Lietuvos vaikams po \$150 atsiuntė: Kostas ir Vida Stankai, Lockport, IL, Rimantas Laniauskas, Euclid, OH, Ruth ir John Juodis, Palos Hills, IL, John ir Angela Puodžiūnas, Philadelphia, PA, Juozas Vizgirda, Aurora, IL, Antanas ir Julia Janoniai, Chipley, FL, Marius ir Kotryna Sodonai, Juno Beach, FL, Rita Raminta Jelionis, Chicago, IL. Visiems došniams aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.

• Balis ir Eufemija Steponiai, gyvenantys Seven Hills, OH, atsiuntė Lietuvių Katalikų religinei šaipai \$12,000 auką ir ją paskirstė taip: \$10,000 — Mažeikių Šv. Jėzaus Širdies bažnyčiai; \$1,000 — Šiauliuose pranciškonų Kryžių Kalno vienuolynui; \$1,000 — Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčiai Kraziuose. Aukos skiriamos šviesiam atminimui mirusių tėvų: Jono ir Barbaros Šiaulių, Juozo ir Monikos Cibų, Konstantino ir Konstančijos Steponavičių ir šių šeimų mirusių. LKRŠ dėkoja už došnią auką ir jungiasi maldoje už mirusiuosius.

TRANSPAK
Tel. 1-224-838-1050